

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt — kr.
Hét évre 55 —
Negyed évre 25 —
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény írásban, Veszprém városánál, a szerkesztőségbe birtokosra küldendő.
Előfizetési helyben
FELSŐDI K. LAJOS és IG. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

Hirdetés/díj:
Nagy hirdetés: heti sorozás 8-kr.
Nagyobb hirdetés: 10-kr.
Hirdetéseket alkuszert a legelőbb árért vételek fel. Bélyegdíj minden sorban belátásért 20 kr.
„Nyitász”-ban megjelenő közlések minden sorban 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint EÖRÖS KÁROLY KÖNYV-IRÓDÁJÁBAN is.
Nér elől vagy birtokosnál beküldött hirdetések nem vesznek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Az új vasut.

Mit jelent e kifejlés? Azt jelenti, hogy mi Boszniába vasutat építünk drága pénzen, mert Boszniát nemcsak okkupáltuk, hanem annektáltuk is. A miniszterelnök ur ugyan a hozzá intézett kérdésre elég szemfüles volt szokott orakulumszerű modorában azt mondani, hogy ez semmi egyéb, mint a mandátumunk megfelelő eljárás, a mely mandátumot Európa adott. Hát ez a mondas épen csak párja annak a híres 78-ki mondasnak, melyet mindnyájan ismerünk s melyet a miniszterelnök ép ez alkalommal kísérlett meg prókatori fufanggal a magu mentiségére elcsúzni-csavarni.

Valóban a leghidegebb vérű magyar-nak is arcába szólik a vér a szegénytől, a haragtól, és a bosszúságtól, mikor hallja azt a hamis beszédet, mikor látja azt a lázító modort, melylyel a miniszterelnök ur arcuzal szokta verni a nemzet természetét s alkotmányos, törvénytisztelet természetét csak azért, hogy bele vihesse abba a szerencsétlen politikába, mely gyümölcstelen, mely megalázó a jóvendő veszedelmek végtelen kutforrása.

A mostár-metkovicsi vasut építése az annexio szentesítésével egy jelentőségű. Egyenes folyománya azon osztrák politikának, mely olcsó és dicstelen hódítással akarja megszerezni magának azt a tartalékalapot, melyről a népek szabadságát sarkából kivetheti, Bosznia annexioja most már kész esemény, melyen változtatni nem lehet, cinikus és méltó koronája a bevégzett tények hazafiatlan politikájának.

Most már nem kételkedhetik senki abban, hogy a Tisza-kormány kész eszköze lesz mindeuben Bécs megkezdett keleti politikájának. E politika még csak kezdetét éli úgy szólva és már is megrázkódtatta az összes monarchia épületét. Mikor e politikát a Ballplatz szerencsétlen diplomái s a katonapárt főkomposai egyetértve létrehozták, egyformán tiltakoztak ellene mi magyarok és a Lajthán-tuli németek. Igen mert a politikában közös veszedelmünket pillantottuk meg.

Alig hangzott el Boszniában az utolsó puska lövés, nemcsak a dualismus bukott meg voltaképen s kezdett átalakulni trianlismussá, hanem a Lajthán tül a német tulsuly is megingott s a szláv elemek dédelgetése következtében megindult reactionarius irányzatú foederalizmus. A Lajthán inuen pedig Horvátországban kezdetek láb-rakapni a detszláv ábrándozók veszedelmes nézetei. Nagy-Horvátország álma egyre közeledett a megvalósulás felé s öt év mulva a bosnyák okkupáció eredménye, mint horvát párttűzés jelentkezett a nemzet bálmuló szeméi előtt.

És Tisza Kálmánnak, bábmiszter-einek és gondolatnélküli többségének szeméit a mind biztosabb alakban nyilatkozó veszély nem volt képes felnyitni. Csupán a hatalomhoz való görcsös ragaszkodás ösztöne miatt megtörtént, hogy az egykori tigris vezér, Tisza Kálmán folytatja, tovább fejlesztője és kész szolgálja, tovább politikájának, melyet még a pecsorvics Zsedényi Ede is mint nemzet ellenest és hazafiatlan bélyegzett meg az uralkodó füle hallatára, nyers, de igazán nyílt és magyaros öszinteséggel.

Boszniára a magyar nemzetnek semmi szüksége sincs és nem is volt soha. Bizonyára azok, kik a berlini kongresszustól kioldulták azt az európai mandátumot, nem dicsekedhettek még csak távolról sem a magyar nemzet mandátumával. A magyar nemzet ösztönszerűleg érezte, hogy ez az okkupáció rövid idő alatt annexióvá fog változni és végzetessé léend a magyar nemzet érdekeire nézve. A magyar nemzet közvéleménye ezer meg ezer alakban és világos formában tiltakozott ez okkupáció ellen, bár ekkor kobozta el a gyülekezési jog legszükségesebb feltételeit, Tisza Kál-

mán, de még sem volt képes elnémitani a nemzet tiltakozó szózatát. E szózat elég erős volt, meghallhatta volna, ha csak egy csepp nemzeties érzés lakott is volna szívében, de az elveit szegre akasztott miniszterelnök, már a batalom megtarthatása érdekében rég leszámolt volt az efféle kicsinységekkel.

Azonban semmi sem lehet bántóbb, mint az a farizeusság, melylyel a kormány e kérdésben kezdetül fogva eljár a nemzettel szemben. Az okkupáció előtt annépelesen kijelentették, hogy nem gondolt senki az okkupációra, mikor aztán az okkupáció megtörtént, azután vakmerően azt hirdették, hogy az okkupáció azért történt meg, mert más mód nem volt, melylyel oly sikeresen rálehetett volna taposni a panslavismus kigyójának fejére, mint ezzel az okkupációval.

És ezt addig hirdették, míg mi kézzelfoghatólag tapasztaltuk, hogy miként vonja monarchiánk teste körül a panslavismus sokat emlegetett kigyója mind szorosabbra-szorosabbra gyűrűt. Mikor észleltük, hogy miként vonszoltatunk az orosz politika vontató köteleibe akasztva az örvény széle felé, melybe, hogy eddig bele nem zuhantunk, egyedül csakis Bismarck belátásának és annak a körülménynek köszönhetjük, hogy Németországnak szüksége van monarchiánkra, mint töltésre a panslavismus fenyegető áramlata ellenében.

Az annexio politikája nem fekszik a monarchia egyetlen tényezőjének sem érdekében, csupán csak a bécsi kamarillának, a reactionarius és az önkényes hatalom után vágyakozó katonai pártnak. Ez a párt, ez a titokban mikködd gonosz szelleme monarchiánknak szükségli Boszniát, hogy legyen az ö mintyelvén szölvá — egy tartaléka Magyarországnak ellen. Ez országok népességéből akarja ez irányzat toborzni azokat az elemeket, melyekkel Jellasic serezsánjait megsokasitva, mindig megtámadhatja hazánk önállóságát és szabadságát. A bécsi kamarilla szemében Magyarország függetlensége a legnagyobb botránykó, az ellenében szövetekezni bárkivel is nem szegyen, hanem dicőség és jó urak szemében.

Ki Bosznia annexióját akarja, az szolgálja a kamarilla érdekeit, az könnyelműen leszámolt a hazafiság lelkiismeretével, annak politikája nemzet ellenes. Tisza Kálmán pedig dicsekszik a berlini mandátummal, tehát akarja e nemzetellenes politika megvalósítását.

— Országgyűlés. A képviselőház csütörtöki ülésén az ipartörvényjavaslat feletti általános vita foglalkoztatta a képviselőházat. A vitát gróf Bethlen Ödön előadta nyitotta meg, melyben a javaslat fontosabb intézkedéseit s a kormányjavaslatról való eltéréseit fejtegette, reflectált az iparos körökből a házhoz intézett kérvényekre s előadta, hogy a segédekre, tanoncokra s a társulásra vonatkozó határozatait a javaslatnak képesek lesznek megfelelni a követelményeknek. Az előadói beszéd után Széchenyi miniszter ajánló röviden elfogadásra a javaslatot, jelezve, hogy a közgazdasági bizottság által a kormány javaslatán tett módosításokhoz a maga részéről is hozzájárult. Zichy Jenő gróf annak előrebocsátása után, hogy az eddigi ipartörvénynek az volt a hibája, hogy a czéhrendszerből átmenet nélkül csapott át a szabad iparba, mi által, megteremtette a fegyelmetlenséget, azt állította a szélsőbalról felhangzott „ellenmondásokról”, hogy a bizottság által átdolgozott javaslatban az iparosok kérelmei és kívánalmai figyelembe vétettek s ezért nyugodt lélekkel a javaslatot elfogadják a részletes vita alapjául. — Hojtsy Pal azt fejtegette, hogy ha a javaslatban, vannak is helyes és czél szerű intézkedések, az iparos meg sem lesz megvédve, míg Ausztriával fenállnak a mostani viszonyok, mert az osztrák ipar nyomja leginkább a magyar iparost. A forgalmi statisztikából bizonyítja be, hogy Ausztriába kivitt némely nyers cikkeknek hogy kerülnek vissza hozának iparcikké gyanánt, melyek iparosainknak oly igen megrehezitik a concurrentiát. Beszédének alaphelmája, melyre gyakran visszatért, az volt, hogy „vám s rompót a Lajthához”. A javaslatot

különbön elfogadta. — Bende Imre azt fejtegette, hogy mily reformokra van szüksége az ipartörvénynek, hogy az iparosok jogos igényeit kielégítse. — Lits Gyula úgy, mint az előtte szóló, elfogadta a javaslatot, üdvözle a szakiskolákra vonatkozó intézkedést, a 4. § t azonban agályosnak mondá. — Apponyi Albert gróf figyelemmel hallgatott rövid beszédében a tanonczgyűről, qualificatióról s a testületi kötelezettségről nyilatkozott, mely utóbbit felrendszabásnak tartja s a részletekkel erre nézve módosítást helyez kilátásba. — Az utolsó szónok Gándócs volt, ki a javaslatnak több részét taglalta s kritizálta, különben ő is, mint valamennyi szónok, elfogadta a javaslatot. Többször harsogó derültséget keltett; így midőn e szót használta: „gyermekipar” s midőn a qualificatióról beszélt, felhozta, hogy más pályák embereitől is megkivántatik a qualificatio és vizsgalelet. Valaki közbeszólt, hogy a képviselőtől nem kívánok qualificatiót, mire Gándócs azt felelte, hogy „E leg s a j u o s!” Ezzel az ülést véget ért. — Szólasra vannak felirva: Helfy Ignác, Lancy Gyula, Andrassy Tivadar gr., Körösy Sándor, Szilágyi Virgil, Puluszky Ágost, Horvánszky Nándor, Beóthy Algernon, Hermau Ottó, Madarász József, Ugron Ákos, Németh Albert, Mezei Ernő, Prónay Dezső s. stb.

Az ipartörvényjavaslat általános tárgyalása foglalta el pénteken is a képviselőházat. Első szónok Steinacker volt, ki hosszasan foglalkozott a javaslat előzményeivel. A kormány és a bizottság javaslatában ellenszenvet lát „az iparosok autonómiaja ellen”; azt hiszi, hogy a változtatások főleg a választásokra való tekintetből történtek. A javaslatot, bár sok kifogásolni valója van, elfogadja. — A főrendi izenetek átvétele után György Endre szólalt fel, az egyedüli, ki a javaslatot nem fogadta el részletes tárgyalás alapjául sem. Kifejté, hogy a javaslatra nincs szükség; a kisiparost a nagyipar s a nagy tőke nyomja, ez ellen pedig a javaslat semmi óvszert nem nyújt. Ábrándokat — ugymond — kelthet, de practikus eredménye nem lesz; a javaslat tendenciáját meg épen veszélyesnek tartja. Szólv elfogadja a „socialisticus olaj cseppek” tanát, de a javaslatnak elve az osztálydelek legyezegetése és nem a gyengébb védelme az erős ellen. A javaslatból a czéhrendszer „durvánnyait” látja előnyomulni; ez irányt veszélyesnek tartja magasabb szemponctokból is — és itt főleg azokra appellál, kik magukat 48-asoknak mondják. — Láng Lajos először is György Endrével polemizál s aztán adatokra hivatkozik, hogy a szabad ipar nem szaporította a kontárok számát; vázolja a nagy és kisipar viszonyát, egymással való versenyt s kijelenté abbéli meggyőződését, hogy hazánkban a kisiparosra fényes jövő vár, de csak ha alkalmazkodik a modern kor viszonyaihoz, ha a társulás által megszerzi azon eszközöket, melyekkel a nagyiparos rendelkezik s ha az oktatás eszközeit is felhasználja. Mi az elsőt illeti, hazánkban 1275 ipartársulat van, de csak alig 1 millió forint tőkével, a mi kevés; az oktatást illetőleg, már — ugymond — „a kezdet bizató jeleivel” találkoznak. A szélsőbalról emleített önálló vámtérület áldásai ellenében kifejti, hogy épen a kisiparos az, kinek az önálló vámtérület ártana. — Ezután Helfy, Tischler és Turgonyi szóltak, elfogadva a javaslatot részletes tárgyalás alapjául. — Gróf Andrássy Tivadar a javaslat főbb intézkedéseit fejtegette; nem helyeselte a qualificatiót s a kényosztársulást, de a javaslatot elfogadta mégis, hogy az iparosok az általuk táplált illusiókból annál inkább kiábránduljanak, ha a javaslat majd törvényű lesz. — Végül még Tisza Kálmán felelt némely ellenvetésre és körvonalozta álláspontját. A külön vámtérültre, mely csak akkor állna be, ha Ausztria nem volna méltányos majd a kiegyezéskor Magyarország érdekeit iránt, azt jegyzé meg, hogy ha mi elzárók magunkat magas vámtételekkel az osztrák iparcikkék elől, Ausztria viszont kizárná nyersterményeinket piacáról; kápná azokat Amerika és Oroszországtól. Károsodván pedig a magyar mezőgazda, meginslelé ezt az iparos is, mert csak kevesen fogyasztathák az iparcikkéket. A többség... helyeslésekkel fogadá a miniszterelnök fejtegetéseit. Ezzel az ülést véget ért.

„A közjogi alap bukása.”
Tisza Kálmán jövő missiója.
Az új országgyűlés működése korszakal-kotó lesz Magyarország életében.
Itt fog elődni azon nagy kérdés: megtarthatja-e hazánk állami positióját a „Habsburgok birodalmában”: vagy a lassan, de bizony készülő foederalatív alakulás közepette tartományi színvonalra süllyedjen alá?
*) E jezetet egyrészt közöltük lapunk 63 számában.

Jövő országgyűlésünk tényei fognak határozni azon kellei kérdés felett: megerősítheti-e meg nemzetünk előkelő történeti állását, melyet egy évezred jeldi ki számára Kelet-Európa népei közt: vagy anyagilag, erkölcsileg össze kell roskadnunk azon politikai, hibák következményei alatt, miket az osztrák-magyar kormányok tizenhét év alatt alkottak a nyos a n elkövettek? Svajcon azon évezredet, melyet dicső óseink honfoglalással kezdtek, nekünk nyomorutan honvesztéssel kell-e bezárunk?

A nemzetnek egy újabb tévedése volna azt hinni, mintha a megindult választási mozgalomban csak a Tisza-kormány léte vagy bukása, csak az ellenzék diadala vagy veresége forogna szóban; mintha a küzdelem esélyei csak Tisza Kálmán homályos alakja körül hullámlanának.

Oh! nem. Itt a választások eredménye nem egy kormányférfi, nem is egy miniszterium sorsát, hanem egy nemzet sorsát, egy ország jövőjét intézi el beláthatatlanul hosszú időre.

Az ellenzék az előcsatározások hevében, — mosolyogva bár reá kissé a hadi szerecsse, — egy pillanatra sem szabad felejtetnie, hogy a döntő ütközetet csak úgy nyerte meg, ha a helyzetet minden pontján alaposan ismeri; ha a Tisza miniszterelnök által vezetett osztrák-magyar liga erejét s hadi terveit idejekorán felfedezi. És ha az oppositio vezeterei a leal-ezozott ellenséggel szemben az ország összes ellenzéki erejét a politikai igazság lobogója alatt egy nemzeti cselért viszik csatába.

Ki ellen s miért harcoljon a nemzeti ellenzéki közvéleménye? E kérdést a választók előtt a maga valódi nagyságában kell napi rendre tűzni, ha győzni akarunk.

A kormány fegyvere a hatalom s a titkos hadi terv. Az ellenzék fegyvere a haza ügye s a leplezetlen igazság.

Tisza Kálmán a választásokon nem csak önmagáért, hanem az általa képviselt politikai rendszerért és azért harcol, hogy a mai kormányt szerezze, mely a 67-iki közjogi alap romjain épült, a jövő országgyűlésen végleg betöltözzé.

Nem lehet tagadnunk, hogy a magyar miniszterelnöknek a maga rendeltetéséhez képest, nagy politikai czéltái vannak s Tiszára, mint miniszterelnökre, még igen fontos politikai missió vár.

Döntő bécsi körökben azon határozott nézet uralkodik, hogy az 1878-diki vámszerződés szerződés felmondását minden aron meg kell akadályozni. E nézet nem mai keletű. Már az 1875/78 ban Ausztria és Magyarország közt lefolyt gazdasági harcz felszínre hozta azt. Még osztrák felfogás szerint semmi áron nem szabad megengedni, hogy a monarchia politikai egysége, a folytonos gazdasági viszályok következtében, megajljon s az öszbirodalom egy zildit, felmondásra szóló monarchiává képződjék.

Ezen bécsi véleményt azóta Magyarország pénzügyi helyzete s a foederalizmus s gödösan takaragott törekvései egészen megérlelték.

Bécsben ép oly biztosan kiszámították, mint a Rothschild czég iródiában vagy a magyar pénzügyminiszteriumban, hogy a magyar állam rövid időn csöbbe jut!

Mi magyarok pedig tudjuk azt, hogy az államcsödtől s annak végzetes politikai következményét csak önálló vámtérületek, csak gazdasági és pénzügyi függetlenségünk meg alapításával kerülhetjük ki!

Ha a magyar kormány — mint Bécsben aggodnak, — a 78 diki vámszerződés szerződést felmondaná: az ezután okvetlen kitoró gazdasági háboru a közös vámtérületek is szétrobbanthatná; mert osztrák felfogás szerint sem lehetetlen, hogy Magyarország az állam-bukástól a külön vámtérület útján akarna menekülni. Igaz. — De Ausztriát nem szabad azon komoly veszélynek kitenni, hogy Magyarország a maga „ázsiai háztartását Ausztria rovasára rendezhesse!”

Bécs tehát valamennyi osztrák-magyar hatalmi tényező mozgósításával meg szándékozik gátolni a 78-iki vámszerződés felmondását, a mi csak 1886 végéig történhetik meg. Addig, persze, az osztrák hatalmak a Rothschild consortium útján mindenesetre gondoskodnak rólnok, hogy bukófélben lévő gazdaságunkat kölcsönökkel s adómelesekkel tovább tengethessük. De ha a vámszerződés fel nem mondása sikerülne: azután bátran jöhet a pénzügyi bukás hazánkra; mert az öszbirodalom politikai és közgazdasági egysége minden szerencsétlenség ellen biztosítja leg! Ezért hangsúlyozzák hitelezőink „sub rosa” folyton, hogy „Magyarország legfeljebb 3—4 évig hitelképes!”

A foederalistáknak pedig, kik az öszbirodalom egységét a tartományi csoportok, köztök Horvátország javára tett engedelmiszeikkel

folyton gringit, mulbatalanul meg kell nyerniök a vámon mindazt, a mit a révén elveszítnek. A közönségi intézmények szilárdítása és szaporítása Magyarországra rovására a foederalismus életfölkeltetője. A Taaffe-kormány és pártaja a közös vänterületet utolsó lehelletükig epäly szenvedélyesen készek védelmezni, mint a foederativ monarchia erősen vajudó eszméjét.

Amnyival is inkább, mert a foederalismus titkos tervével Magyarországon csak akkor léphet elő nyíltan, ha nemzetünk a pénzügyi bukás következtében minden komoly ellenállásra képtelenné válik.

A foederalismus a detszláv királyság eszméjét, mely Horvát-Szlavon-Dalmátországnak Bosznia-Herczegovinával tervezett egyesítéséből áll, csak akkor viheti keresztül, ha bebizonyult, hogy a magyar állam életképtelen s nem rendelkezik többé azon anyagi és erkölcsi erővel, mely az egységes Szent István birodalom fenntartására szükséges.

A foederalisták csak a döntő perczet lelik, mikor maga Magyarország is be fogja látni, hogy ö egyrészt a detszláv királyság deficijtét nem fedezheti, más részről elvesztette a politikai hatalom azon súlyát, mely a Detszlavia feletti uralomra szükséges. Ekkor fog elérkezni a Bécsben várva várt alkalom, hogy az annexiót végrehajtsák s a detszláv királyságot az összbirodalom fehatósága alatt megalakítsák.

E néhány év óta jól átgondolt s előkészített terv végrehajtására Magyarországon a Tisza-kormány van kiszemelve.

E magas osztrák-magyar politikát — mely a magyar állam megconkritásával egy, — epägy csinálják, mint Törökország feldarabolását s az occupatit. Nemzetünk majd csak akkor fogja észrevenni, ha bevégzett tények azt fogják harsogni a bukott Magyarországot fölébe, hogy: m a r k e s ö. A magyar ellenzéknek csak államuk széthullt csontjai maradnak.

Ha tudni akérja nemzetünk: ám tudja meg, hogy a Tisza-kormány ezért nem bukott meg és nem fog bukni semmiféle horvát, zsidó, vagy házassági kérdés miatt, semmiféle botránygy miatt; sőt kormányozni fog jövőre is, gonoszabbul mint eddig, ha a nemzet életösztöne s eleterjének végső megfeszítésével nem gyöz a jövő választásokon.

A választások kérdését tehát nem csak oly alakban kell fölvetni az ellenzéknek: buk-jék-e Tisza-kormány vagy ne; hanem buk-jé-k-e M a g y a r o r s z á g v a g y n e? Mert ez itt a kérdés. A let és a nemlet kérdése, melyre a választó magyar nemzetnek rövid időn felelni kell.

— Az országgyűlési ígg. párt ma tartott értekezleten folytatott az ipartörvény javaslat tárgyalása. Helyi, Szederkényi, Kiss Albert, Becker felszólalása után kifogadatotk hogy a javaslat általánosságban elfogadtatik ugyan a részletes tárgyalás alapjául azonban oly kijelentéssel, hogyha a részletekben a kellő módosítások megtörténni nem fognak, a harmadszori olvasásnál a párt ellene fog szavazni.

— Czegléd városának a márcz. 15. botrány ügyében tartott közgyűlése csütörtök del-előtti 8 órára lett összehiva. A tanácssterem nem látott meg annyi képviselöt együtt, mint ez alkalommal. A tárgysorozat első pontja értelmében B. Molnár Sámuel hivatalos jelentését olvasták fel. A jelentést a közgyűlés 94 szavól 75 ellenében elvetette, de mielőtt hivatalos állásától való felfüggesztés tárgyalatott volna: a gyűlést feloszlatta. Ennek folytán a képviselötáület kebeléböl azonnali tize ö t tagból álló küldöttség ment Pestmegye alispánjához, kit Budapestben nem találván kérvényt nyújtottak be Ilkey Sándor, helyettes alispánhoz.

— Megint rendelet! A befügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben első sorban kifejezve reményét a fölött, hogy oly botrányos kibágás, mint f. h. 15 en Czegléden előfordult a törvényhatóságok területén többé nem fog előfordulni, tekintettel a minden irányban megindult ves z é l y e s igazgatásokra, felhivja a törvényhatóságokat éber figyelemre és kötelességeik pontos teljesítésére, annál is inkább, mert ezen sajnos eset után nem lehetetlen, hogy lelkiismeretlen rendz a v a r ó k hasonló botrányos és büns kibágások ismétlést különféle ürügyek alatt és alkalmából megkísérlik. Figyelmezteti a törvényhatóságokat azon körrendeletére, a melyet a házában elő f a j o k é s h i t f e l e k e z e t e k közötti igazgatások megszüntetése tárgyában kiadott s felhivja a hatóságokat: ellenörkötéseinek a legéberebben a fölött, hogy megfélemlitéseket, fenyegetéseket által senki véleményének, a törvények által megengedett módon való kifejezésétől és követésétől vissza ne tartassék, tettlegességek, erőszakoskodások pedig semmi körülmények között elő ne forduljanak. Végre felhivja a miniszter a törvényhatóságokat, hogy hatóságai közegük ellen, kik e részbeni kötelességeiknek esetleg nem tennének eleget, a fegyelmi eljárást, ha kell, a hivatalos állástól való felfüggesztés kimondásával rendelje el s amennyiben büntetendő cselekmény tényálladéka is fenforogna, az ügyet az illető bírósághoz tegye át, mert azon nem várt esetben, ha a törvényhatóság e részbeni feladatának eleget nem tenne, törvényadta jogánál fogva ö lenne kénytelen azok ellen, kiket mulasztás terhel, a fegyelmi eljárást elrendelni. Igen szép a minisztertől, miszerint „azt

reményli, hogy a czeplédhez hasonló kibágás többé nem fog előfordulni.“ Mint a Jókai Mór Uj földesura, a ki — mikor a lánya megszökött a zongoramesterrel — ráfordmott a cseledekre: „E z t ö b b e m e g n e t ö r t é n j é k! — Hogy pedig a választási mozgalmak (Tisza szerint izgatások) veszélyesek, azt elhisszük; veszélyesek kivált. Tisza Kálmánra nézve! Az a rész pedig, hogy a hatóság örködjek a felett, hogy véleményének kifejezésétől senki vissza ne tartassék, bizonyára a hajdumegyei antiszemita jelöltr vonatkozik!

A lakbér szabályzat.

— Helyi érdek. —

Az új lakbér szabályzat most a m. kir. befügyminiszter által jár fent megerősítés végett, és több mint bizonyos, hogy ott helyben hagyatik.

A valamire való nagyobb városok között talán csak mi sinlödünk azon siralmas állapotban, hogy a p ü n k ö s t i ü n n e p k e r e, készülődségeink számtalan jáprö-cseprö gondjai mellett, még a c s e l é d v á l t o z á s s a l járó kellemetlenségek, sőt a költözökös iszonyatossága is előtünk állottak s boldog embernek nevezhetze magát azon szegény család, mely enyi események leviharzása után 6 hét múlva ismét a régi kerékgyűlésbe zökkenhethe reudes életmódjának szerkerét.

Most már a honvédelmi miniszter többszörös sürgetésére, mi is a kor kívánalmának megfelelőleg, lakbér szabályzatunkban a többi városokkal egyöntetűségre törekedtünk, és az évnegyedeket febr. 1. május 1. aug 1. és november 1-jére tettük, hogy így a költözökös sem újév, sem más nagyünnepnek idejével össze nem esik, — sem pedig a c s e l é d változással nem együttesen történik.

Addig is, míg a megerősítési záradékkal leérkezendö lakbér szabályzat egész szövegében a lakosság kezébe jutna, jóakarattal figyelemzetjük egy a háztulajdonosokat, mint a lakbérletet, hogy saját érdekükben az új bérleti szerződéseket úgy kössék, hogy azok ne 1885, 86, 87 sat. p ü n k ö s t ö k r e végzödjenek, hanem 1885, 86 vagy 87 május 1-én, mint az új lakbér szabályzat szerint is költözökösre meghatározott első negyedév kezdetén.

Ebben most nagy könyebbséggel szolgál azon kedvezö körülmény, hogy a folyö évi p ü n k ö s t épen j u n i u s 1-ső napjára esik, tehát ettöl 1885. május 1-ig 11 hó, számitattván, azontul ismét a kerek évek közmértékének; ezzel az éretik el, hogy lassanként a költözökös szerzödök — mindig kevésbéadnak, kimaradnak, végre teljesen elfogynek s vala hára elérjük azt a boldog állapotot, hogy p ü n k ö s t i szentünnepünknek nyug-dtabb kedélyhangulattal nézhettünk elébe — mint eddig.

A kaszárnya-ügy.

Megirtuk csütörtök számunkban, hogy a király — Debreczen városának katonát béke létszám ügyben kérelmezö küldöttségét, elfogadta. Hogy gróf Degenfeld József főispán rövid beszédet mondva nyujtá át a város kérvényét m ö f e l s e g e a n n a k kijelentésével fogadott el, hogy „h a m g l e h e t s e g i t e n i a d o l g o t a v á r o s k é r e s e t e l j e s i t t e t n i f o g.“ Ezen tárgyban számos kérdést intézett ö felsége a küldöttség vezetőhöz, majd felemlité a város újabb haladásának trónig is eljutott jó híret és azt, hogy m á r r e g e n l á t t a D e b r e c z e n t. A fogadtatás persze lehetőleg szivélyes volt.

Maga a felirat — melyet ter szökeben csak most közölhetünk — így hangzik: „Felséges Császár és apo-töl Király. Legkegyelmesebb Urunk!

Honvédelmi királyi miniszter ur ö nagy-méltósága 1883. évi szeptember 20-án 41616. IV. szám alatt kelt intézvényében, s a temesvári császári és királyi 7 dik hadtest parancsnokának 1883 évi január 21-en 320. M. a. szám alatt kelt átiratában arról értesítettünk, hogy városunkban a legujabb békeelhelyezés szerint a sorhadi csapatokból csupán két gyalogsági zászlóalj, a zászlóalj kiegészítési kerettel, továbbá egy lovas osztály — törzs három lovas századdal fog állandóan állomásozni.

A nagyméltóságú királyi honvédelmi miniszter ur által velünk ezt meglödzög közölt. városunkban e helyezendö sorhadi csapat létszám sem elégett ki bennünket s most midön a városunkban eddig elhelyezett törzsek töltünk egészen elvétetni czéloztatnak, ez ben-tüket igen fájdalmasan érint.

Felséges ur! A közös hadseregbeli csapatok elszállásolásával járó terheket mindenkor és pedig igen nagy áldozatokkal teljesítettük. Viseljük a katonai beszállásolás terheit ma is úgy, hogy a beszállásolás költségeit házi pénztárunkból vagyunk kénytelenek pótolni. Ellátjuk a csapatokat, minden bérfizetés nélkül gyakorlöt terekkel; rendelkezésükre bo-

csátottunk díj-fizetés nélkül lötereket s most midön alkalmas laktanyák építését is kilátásba helyeztük, most kell azon szomorú tapasztalatra jutnunk, hogy a sorhadi csapatok elhelyezése érdekében tett nagy áldozataink méltánylása nem találtak s a városunkban ez idő szerint állomásozó csapatrészektol is meg fogunk fosztatni.

Alattvalöi hódolattal kijelentjük Felséged előtt, hogy egy lovas-dandár törzsek, egy gyalogezred törzsek, három gyalogsági zászlóaljnak, zászlóalj-kiegészítési keretnek, továbbá egy lovas ezred törzsek, két lovas osztály törzsek, hat lovas századnak és a kiegészítési keretnek elhelyezéséről gondoskodni kívánunk, s e czélból egy a gyalog-ság, mint a lovasság részére laktanyákat építeni hajlandök vagyunk.

Alzáttal eszedünk az elmondottak alapján Felséged színe előtt, méltóztassék városunk méltányos öhaját figyelemre melátva, az elősorolt csapatok és törzseknek városunkban való állandö elhelyezését legkegyelmesebben elrendelni.

Alattvalöi hódolattal levén, Debreczenben, 1884. febr. 28-án tartott bizottsági közgyűléstükböl, Császári és apostoli Királyi felségednek aláztatos szolgáló Debreczen szabad királyi város közsönge s annak nevében:

Simonffy Imre.

— kir. tan. polgármester.

A felség nem szokott seukit visszautasítani s így a „h a l e h e t m e g s e g i t e n i a d o l g o t“ meglehetősen gyanus kilátásokat nyujt a kaszárnya ügyére nézve. De akár lesz kaszárnyák, akár nem lesz, a kaszárnya-költségével egyet mindenesetre megtettünk: az első lépést arra nézve, hogy e tekintetben elég szü városunk jövőre a községi pótdadö malaszijában részesestljön.

Tisztújítás Nagyváradon.

Nagyvárad, márcz. 28.

A tegnapi tisztújítás alkalmával pártunk jelöltségei kerültek ki gyözelmesen mindannyiszor a szavazási urnából. Evvel nem azt akarjuk mondani, hogy a pártérdek gyözött tegnap, hanem azt, hogy az ellenzék választök minden körülményt figyelemre méltató komoly, higgadt meglápodása a közvélemény magas színvonalára emelkedett. Tisztviselöket kibuktatni, a nélkül, hogy az eddigi érdemeiket egy pillanatig is mérlegelnök, új tisztikart alakítani avval a következménnyel, hogy a becsületes, dolgos régi hivatalnokoknak koldusbót adjunk a kezébe, legalább is igen helytelen dolog. Ezt mutatta a tegnapi eredmény, erröl beszélnek ma is a városban, természetesen a kivivott diadal feletti teljes meglégedést hangoztatva. Nem a bizottsági tagok többsége az irányadó, hanem a város lakosságáé, mely örömmel s megyugvással fogadta a választások eredményét. Az ellenzékhez tartozó biz. tagok nem gondolkoztak, nem puhitottak, nem hívták össze vészbizottságot, hanem meglfontaltk külön-külön összegeztek együttesen, hogy mi volna a város csakugyan jól felfogott érdekeiben az üdvös s ahhoz képen járultak a szavazási urna elé. A hangulat a tegnapi választás illetölég a lehető legjobb a község soraiiban, söt aligha csalödünk, ha azt állítjuk, hogy az eredmény a szabade vü párt bizottsági tagjai egyrésztél is helyeslésre talált.

A tisztújítás kezdetén, Sal Ferencz lelkes eljénés mellett, polgármesterre újbö megválasztatik. Sal meghatottan köszöni meg a kitüntetés, s leteszi az esküt.

Fögyezök közfelkiáltással, zajos eljénzéssel Racz Mihály kiáltott ki.

Következett az első tanácsos választása. Kijelöltettek Holnapp József, ifj Gyalokay Lajos és Papp János. Egyik oldalról Holnapp, a másiktól Gyalokay nevet hangoztatták. Elrendeltették a szavazás. A képviselök siettek be a kis terembe s nagy csoportokban jelentek meg a szavazó urna körül. Izgatottság mindenfelöl s lázas érdeklödés látszott, hogy majdnem minden bizottsági tag jelen volt, alig hiányoztak. Ez a szavazás még nem a kenyértörés, de azért ebböl a választásból is sokat lehet következtetni a többiekre nézve. Az ellenzék Holnapp, a kormánypárt Gyalokay mellett érdeklödött.

Feszült figyelem közt hirdette ki a főispán az eredményt Holnapp József kapott 59. ifj. Gyalokay Lajos 46, Papp János 18 szavazatot s így 13 viszonylagos többséggel Holnapp József lett a gyöztes.

Most ifj. Gy a l o k a y s a Lajos és Papp János közt ujult meg a küzdelem. Papp János 100 szavazattal gyözött, Gyalokay 22 szavazata ellen. 1 szavazati lap üres volt.

A főkaptányi állásra Serényi Gusztáv s Czajlik Alajos jelöltetnek ki. Erösen hangzik Serényi neve, más oldalról Czajliké. Szavazást rendelnek. Ez a legkeményebb próba. Czajlik érdekében napok óta fut-fut megmozgatnak, ma a jelölt itt lenn van. Serényi mellett csendben szervezkedik. Minden jelenbö leszavaz, s 124 voks érkezik be. Bontják a szavazatokat. Erös mindkét párt. Egyszerre Serényi szavazati szaporodnak s végre is, a hallatlan erőfeszítés daczára Serényi Gusztáv 73 szavazattal gyözött Czajlik Alajos 51 szavazta ellenében. (Zajos eljénzés.)

Most következett a második, a kemény tisztelésben álló fiatal ügyvédet, Hlhatky Endrét lejtették fel. A küzdelem hevesebb mint a főkaptányásnál, ámbar néhány szavazattal kevesebb lett beadva. Némelyek azt mondják

taktika. Nem az. A kapitányi állás betöltése után az ell zék sietett szétvinni a városban a jó hírt, hogy ö a helyzet ura. Ime bontják a szavazatokat. Az első csakis Hlhatky; Hlhatkynak már 4 szavazata van. Dusnak csak 1. Pár perc múlva Hlhatky 8, Dus 4. Midön 24 czedüla felbontottat, egyforma mindkét kandidátus. Ez az arány maradt meg jó ideig, mindkettöknek 34 szavazata van. Ismét Hlhatky nyer tért, majd elhagyja Dus s többséget fenntartja egész végig. Dus László 65 szavazattal gyözött Hlhatky 53 szavazata ellen. (Általános eljénzés.)

Föszámvévonök Petrovics András ellenjelölt nélkül.

Föörvosnak dr. Mayer Agoston szintén egyhangulag.

Fömérnöknek Busch Dávid az egyedüli jelölt.

Föpénztárnoknak Hegedüs Géza egyhangulag.

Adöpénztárnoknak Takács János kiáltott ki.

Az első árvaszék ülököségével az ellenzék játsza gyözött. M á j e r c s i k Ferencz 88 szavazattal lett elválasztva Sebö Pál 29 szavazata ellenében.

2-ik ülöknek Cseh Zsigmond egyhangulag.

Közgyámnak Szkuba Mihály lett megválasztva, szintén egyhangulag.

Az algyezéséggel 4 pályázö közt oszlot-tak meg a szavazatok. Az első szavazás meddö maradt, amennyiben ugy Varga Gábor mint Töth Márton 39 vaksot kaptak. Ezen kívül Mihely Adolf 25, Keledy József 17 szavazatot nyert A második szavazásnál Töth Márton 61 szavazattal gyözött Varga Gábor 58 szavazata ellen.

Uj mérközés következett. Az algyezöség-nél a régi ellen Szász Zoltán lejtette fel a szabadelvü párt. Daczára annak, hogy már egy óra után járt az idő még mindig 111-en vettek részt a szavazásban. Lukács Gyula 68 szavazatot nyert, Szász 42 öt, s Brody 1-ét. Ugy Lukács választatot meg 26 többséggel. (Eljénzés.)

Kerületi orvosoknak: Olasziba Baröthy Akos, Váraljára Rednik József választott meg egyhangulag.

Az újvárosi orvosi állomásra 4 konkurrens volt. Természetes, hogy itt az ellenzék lett a gyözlem. Dr. Kálmán Izidor 68 szavazattal lett megválasztva. Mezey Gyula 30, Bodor Károly 10 s Vári Szabö Béla 5 szavazatot nyert.

A gyűlés 9 órakor elnapoltott, s ma reggel 9 órakor fog folytatni.

Közösügyes irodalom.

Rudolf trónörökös kezdeményezéséböl és vezetése mellett, a mint már irtuk is, terjedelmes néprajzi munka fog megjelenni, melynek czíme, Jókai Mór, Magyarországi rész szerkesztésére fölkért író közlése szerint „A z o s z t r á k - m a g y a r monarchia írásban és képekben.“ Magyar és német nyelven fog megjelenni, első försze: „A birodami tanácsban képviselt királyságok és tartományok“, második förszékének czíme: „A magyar korona országái“, a harmadiké: „A megszállott tartományok területe.“ Hát mi azt látjuk, hogy a munkávall, ha ugyan meg nem akadályozza elkészültét az azt fogadó általános ellenzenv és rozslás, a Jókai Mór szerinti híres fágabb hazza megvalósítása czéloztatik. Egyszerű író vagy kiadó részéről, hajlandök lennénk ezen felfogást az irodalmi kritika megrováásával elintézett tapintatlanságnak tekinteni; így azonban fájdalommal tölt el, hogy e különös mü létrehozásába vont magyar írók és tudósok nem magyarizták meg a leendö magyar királynak, hogy Magyarország még papíron sem szeret összekötve megjelenni Ausztriával. Hogy pedig ezen oly lehetetlen munka harmadik kiegészítö részét képezné az occupált tartományok monographiája: ennek is meg van a maga háttere. E tartományok még nem tartoznak a monarchiához; mintha csak magunkénak neveznénk egy olyan házat, a melyben csak látogatók vagyunk. Valóban azt kell binnedük, hogy bécsi körok ezen irodalmi annexiót örömet veondik annak, ho y az osztrák-magyar birodalom trónörököse nem idegenkednek egy könyve szerint megalapítandö trüalismustöl.

Ismételjük, hogy a trónörökös minden tettéhez sokkal nagyobb figyelem és sokkal több következtetés füzödik, mintsem tanácsadónak ne lenne kötelessége öt ez utöbbiakra figyelmeztetni.

Egyról-másról.

— A község köréböl. —

Ugy hallottam, hogy ha a piac nem is, de az utcák befásítása következni, vagyis folytatattni fog. — Szeretem nagyon — De egy hibát tapasztaltam már eddigis. Azt nevezetesen, hogy ha nyári, özi esteken, söt télen is — kéö vetödöm haza a piacról, hiba égnék a gázlámpák, ezeket a lombos s a sürtö galyu „parupji“ akécfák annyira elakarják, hogy százszor botlom meg, míg egyik lámpától a másikig érek, az utca kövezete pedig teljes sötétségben van. Ugy, hogy már előkerestem a husz év óta padláson heverö lámpákat s én is s a komám is ezzel világitva járunk haza. No persze átkozzuk is — nem a tanácsot, hanem a simmetriát, vagy mi

az ördögöt s el is mondjuk, sabb volna, ha a gázlámpák parupli, hanem az új divatú ötletnek. — Meg-meg is állt Szabö Lajos kalmar ur háza dig eljutni a rettenetes rossz nősen a könnyen eltörthököl gal veszedelmes, — pihenöt a ki felfaladta és a ki oda állt. Milyen czelszerü volna az a köu a lámpán két felöl!

Mar csak annyiban is hogy Janos a gárgyának leglámolyabb embere, nem öly nekirudjálva a lámpá' setéttben, a azt felgyujtani akarja. El-el hogy már három házzal jüenek komolyan, nagy türellemmel lassusággal Ha a lámpák akácz lenne, minö megköm azon terhes munkának a seté

Tessék azért szólni a elhíttetni vele, hogy nem ro metria, ha a lámpák mellé szemeztetetö, söt e szabályos töjövö változat emelne a szimetné a szemet, utat engedne gárgzásának s megkönnyitene csölo lámpa gyujtókatok müködés hamarabb felléne gyujti mi most egy óráét vesz csakúe

Meg egy szóm van. — A „Tisza“ háza a piaczen elának szántuk mi azt néhány vönne annak a város, mert haszna is. — Elterne ott ugy mely most szetszörva van. — kakkban! Iqazán szegény nem rosrára, mint a mely hért fü Degenfeld háznál Széchenyi egymás hátán van az ember, ha a bírö elö bemehet, ott m kivált telven a nagy bundában zony a város, hogy majd ak ilyenről, mikor már késö lesz a bíróságot, — akkor aztan hez, mint a hogy most szöle katonák kaszárnya miatt.

Helyi hírek.

* Hajdumegye gazdasági nap delután a megyeház nagy tartott s miutau gr. Zichy ö vol volt, a gyűlést Lukács vezette. Egyik nagyon fontos gyűlések a Szoboszló rendezendö „gazdasági kiállítás“ ügye s ennek napjail a f. év tüzetett ki. — Másik fontos t i k a r i állás betöltése, me Elek szölgabírová történt üresedésbe jött. Ez állomá S z ö c s Mihály gazd. intézet tött meg, a végleges választás jelenlétben történd meg.

* Az egyháztanács holnap elött 10 órakor a folyö ügygyában gyűlést tart.

* Az lpartandoi bizotts tartotta első gyűlést Beck székü elnök ur elöklete által dolgok a megalakuláson kívül dultak elő s felemlítjük, hogy jelenlegi szervezetének módos sagra bizatott, melynek tagjai: D o c z i Gedeon, E r d e l y i n e r Frigyes és J ö n a Dániel

* Ujházy Ede jeles sikerölt tényképei a Szepes diszúrú tüzletnek kirakattában nap óta. A vendégmüvész min sülnök f. hó 31-én délbe a vonattal érkezik városunkba, kit a német-muzsától hódított mára, a mennyiben tudvalevö a német színháznak volt elősor hazemutetésével azonban megv. Ujházi első vendégféltette a m rekolomb 31-én az hatfövé kalommal városunk müvelt kö Jökainé jubileumál oly fény művészet iránti lelkesedésének saját fiat is méltó fogadtatásb. Ugy halljuk hogy Ujházy ur közüli egy előadásnak tisztja mely jötékony czelra akarja mindenesetre nemes górdökö zönyságot.

* Gyujtogatás A gondvis rosnok fölöt, midön az utöbbi lábra kapott gyujtogatási terve semmi szerencsétlenséget Csak is négy rendbeli fölletés tört háztulajdonos nádtötözötü ház anyagot látott. Ma a pétérfai kö tett ilyen jelentes. A gyujtö akart s z é n e l l é b b kialudt, mint bantathá volna az épületet. Val a gyujtogatök maködése s igaz veletlen, hogy a gonoszterv minö Szintén ugy látszik, mintha a történetéböl ösmeretes m o r d á támadtak von fel.

* Sétahangverseny lesz hol 5 órakor ismét a „Bika“ szöllötö termében. Az ezredes már beak ez elvezetes hangversenyeket. zönység nem részesít eddig ele gásban a buzgó igyekezeti ze ismét lesz egy sétahangverseny, sora a következö: 1. Adámtöl én királyi volnék. 2. Bachtöl rósártöl kar a „Kunok“ operabö trefás egyveleg. 5. Verdítöl Sim donosor“ operabö. 6. Straussta

az ördögöt s el is mondjuk, mennyivel okosabb volna, ha a gázlámpák mellett nem a parupli, hanem az új divatu jegyenek-akácztól töltenék. — Meg-meg is állunk Czegledén a Szabó Lajos kalmár ur háza előtt s mert addig eljutni a rettetnes rozsjárdán — különösen a könnyen eltérhető lámpával valóságosan veszedelmes, — pihenőt tartva dicserjük, a ki feltalálta és a ki oda álltette azt a fát. Milyen czélszerű volna az a befásított utca-kou a lámpán két felől!

Már csak annyiban is hasznos volna az, hogy Janos a gárgyának leglassubb, de legkömolyabb embere, nem oly nehezen találja meg rudjával a lámpá setéttben, a mikor tudni illik azt felgyújtani akarja. El-el nezzük szegényt, hogy már három házzal innen keresi azt nagy komolyan, nagy türelemmel s még nagyobb lassúsággal. Ha a lámpák mellett jegyenek akácz lenne, minő megkönnyítése lenne az azon terhes munkának a setéttben.

Tessék azért szólni a főmernoők urnak s elhitheti vele, hogy nem romlana azzal a szimtrián, ha a lámpák mellé jegyenek akácztól szimmetetne, sőt e szabályos távolságokban előjő változat emelné a szimtriát, gyönyörködtené a szemet, utat engedné a világítás kisugárzásának s megkönnyitené a setéttben bukda-csoló lámpa gyújtogatók munkáját is s ily módon hamarabb fellenne gyujtva minden lámpa, mi most egy órát vesz csaknem igénybe.

Meg egy szóm van. — Azt mondják hogy a „Tisza“ háza a piaczon eladó. — A városnak szántuk mi azt néhányan. Sok hasznát venne annak a város, mert ennek lenne ám haszna is. — Elferne ott ugyanis a bíróság, a mely most szétszórva van. — S kicsoda lya-kakban! Igazán szegény nemes Debreczen városára, miut a mely bért fizet azokért. — A Degeháti háznál Szechenyi-utczán a gaugon egymás hátán van az ember, leülni sem tud s ha a bíró elé bemehet, ott meg majd meg fú, kivált teluen a nagy bundában. Megjárná bizony a város, hogy majd akkor gondolkodik ilyenről, mikor már késő lesz, más félé viszik a bíróságot, — akkor sztan lehet ő felségehez, mint a hogy most szaladgál a hon-étek, katonák kaszárnyája miatt.

Helyi hírek.

* Hajdumegye gazdasági egyesülete tegnap délután a megyeház nagytermében gyűlést tartott s miután gr. Zichy Géza előlk távol volt, a gyűlést Lukács Dezso alelnök vezette. Egyik nagyon fontos tárgya volt a gyűlésnek a Szoboszló város határában rendezendő „gazdasági kiállítás és ekeverseny“ ügye s ennek napján a f. év május hó 26-ka tüzetet ki. — Masik fontos tárgy volt a t i k á r i állás betöltése, mely Ferenczy Elek szlgabíróvá történt választása miatt feresedésbe jött. Ez állomásra ideiglenesen Szucs Mihály gazd. intézeti tanár választott meg, a végleges választás majd az elnök jelenlétében történend meg.

* Az egyháztanács holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor a folyó ügyek intézése tárgyában gyűlést tart.

* Az Ipartanodai bizottság, csütörtökön tartotta első gyűlést Béké Mihály árvászi elnök ur előlkete alatt. Lényegesebb dolgok a megalakuláson kívül nem igen fordultak elő s felemlítjük, hogy az iparos iskola jelenlegi szervezetenek módosítása egy bizottságra bízott, melynek tagjai: Béké Mihály, Dóczi Gédeon, Erdélyi István, Beczner Frigyes és Jóna a Dániel urak.

* Ujházy Ede jeles színművésznök jól sikerült fenyképei a Szepessy és Kerekes díszárú tüzeltének kirakatában láthatók néhány nap óta. A vendégművész mint biztosan értesülünk f. hó 31-én délbe a Kassa felől jövő vonattal érkezik városunkba, bájos nejjével, — kit a német-műzsától hódított el a maga számára, a mennyiben tudvalevőleg a szép hölgy a német színháznak volt elsőrangú tagja, férjhezmenetelével azonban megvált a szüpadtól. Ujházy első vendégfellepte a már említett szerepekben 31-én az az hetfőn leend, mely alkalommal városunk művelt közönsége mely a Jókainé jubileummal oly fenyés jelét adta a művészet iránti lelkesedésének, reméljük hogy saját fiat is máltó fogadtatásban részesítendő. Ugy halljuk hogy Ujházy ur három lellepése közül egy előadásnak tiszta jövedelmét valamely jótékony czélra akarja felajánlani, a mi mindenesetre nemes gondolkodásról tesz bizonyosságot.

* Gyujtogatás A gondviselés örökkök városunk fölött, midőn az utóbbi időkben nagyon lábra kapott gyujtogatási tervek nem okoznak semmi szerencsétlenséget. Csak pár nap alatt is négy rendbeli följelentés történt, hogy több háztulajdonos nádtetőzetű házfedeléu gyujtó anyagot talált. Ma a péterfiai külvárosról tettezt ilyen jelentés. A gyujtó anyagul használni akart szé n előbb kiadul, mint lágra lobbanhatta volna az épületet. Valóban rejtélyes a gyujtogatók működése s igazán szerencsés véletlen, hogy a gonoszterv mindig megihusul. Szintén úgy látszik, mintha a városunk régi történetéből ősmertes m o r d á l y é g e t ö k támadtak von fel!

* Sétahangverseny lesz holnap d. u. 1/2 5 órakor ismét a „Bika“ szálloda nagy dísztermében Az ezredes már beakarta szüntetni ez élvezetes hangversenyeket, miután a közönség nem részesíté eddig elegendő pártfogásban a buzgó igyekezetű zeuekért. Holnap ismét lesz egy sétahangverseny, melynek műsora a következő: 1. Adámtól nyitány: „Ha én király volnék.“ 2. Bachtól romance. 3. Császártól ker a „Kunok“ operából. 4. Riedeltől tréfás egyveleg. 5. Verdittől Sinfonia „Nabuccodonosor“ operából. 6. Strausstól „Csók-kerin-

gő.“ 7. Meyerbeertől dal a „Hugenotok“-ból. 8. Millockétól egyveleg a „Koldusdiák“-ból. Balépti-díj 30 kr.

* Gyorsaság. A nagy-uj-utczai kanálisnak baja történt e hó 26-ikán, lesüllyedt k t helyen s így veszélyes lett a közlekedésre; 27-ikén a rendőrbiztos jelentést tesz róla s 28-ikán kerül az intézkedésre hivatott kapitányság elé, mely e napon utasítást ad a kijávitásra s 29-ikén kapja meg az illető közeg arra nézve a végzést, hogy a javítást foganatosítsa! Szerencse, hogy nag uj-utca nem mostoha-utca s így a javítás el bb lett eszközölve a végzések rák-g y o r s a s á g u pálya futásánál. — Vajjon nem volna lehető az ily ügyeket nem ily hosszas küldözgetés után intézni?

* Megsemmisített adatok Az 1881-ik évben eszközölt népszámlálási részletes adatok, feiküldettek városunkból a belügyminiszterimhoz. Onnan jó idő múlva vissza írták hogy a feldolgozott adatnak elhelyezéséről a város gondoskodjék, mert oda fent nincs hely. A városi hatóság fel is irt, hogy küldjék le, de ez nem történt meg, s midőn most szükség lévén rájuk „leküldésüket meg sürgették azt nyertek válaszul, hogy — m e g v a n n a k s e m m i s i t v e. Ezek a fontos adatok nincsenek meg mert nem is lehetnek meg másolatban, csak főbb vonásokban, s így a fáradságos munkálat elvesztettnek tekinthető... gyönyörű állapotok.

* A király előtt. A kaszárnya ügyében városunk által küldött s a király által csütörtökön fogadtatott küldetés, melynek fogadtatásáról még az nap közöltünk részletes távirati tudósítást, a ma delutání vonattal érkezett haza Bécshől. — A fogadtatás részleteiről lesz alkalmunk bővebb tudósítást közölni.

* A dalárda. A kaszárnya ügyében városunk szünetelése után a jövő hó elején d a l e s t é l y t szünetelők rendezni, mely alkalommal több új darabokat fog előadni, bebizonyításul annak, hogy a Kolozsvárt kivívott bábekrokra még most is igyekezik érdemes lenni. — Az estély valószínűleg a „Koronában“ lesz. A dalárda annyj kellemes órát szerzett már városunk dalkedvelő közönségének, hogy feles egesnek tartjuk ezen estélyt különösbbeben ajánlani a t. közönség figyelmébe. A működőtagok teljes ügybizalommal készülnek, hogy a miskolczi országos versenyen D e b r e c z e n h e z s a z egylethez méltóan szerepelhessenek, a közönségtől függ e nemes törekvésüknek elő-mérése által tápot adni s mi hisszük, hogy a dal egy-let estélyre minden tekintetben kitűnően sikerülend.

* Szeretők enyelgése az utcán Egyik helybeli borhelyüzletben alkalmazott bácskai fiatal segéd, véletlenül talalkozott ma reggel az utcán szívenek egykori bálványával, a kit azonban hűtlenül elhagyott. A hölgy ki nem felelte családását azonnal eszmecsérét indított meg az ifju Figúrótóddal, melynek tettelegesség lett a vége, úgy hogy a vásári közönség érdekes és csattanós jelenetekben gazdag mulatságot a beavatkozó rendőrség volt kénytelen beszüntetni. A borhelyeség e szomorú szerelmi történet után az üzletet is elhagyta.

* Gyászír. Steinmussz Ferencz, nyug. kir. adófelügyelő szeretett neje szül. B a l o g h M á r i a M g d o l n a asszony tegnap elete 58-dik, házassága 34 dik évében, szíveszhűdedben elhunyt. A boldogult földi maradványai holnap délután fel 3 órakor fognak nagy-hatvan utca 1447. sz. háztól, a szent Anna-utczai római katólikus sirkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 31-én reggeli 9 órakor lesz. Béké poraira.

* Bucsu Mindazon tisztelt barátaim és jó ismerőseimről, kikről időm rövidsége miatt személyesen nem bucsuzhatom el; Debreczenből való végleges eltávozásom alkalmából ez uton veszek tőlük bucsut. Kérem tartsanak meg szíves emlékezetökben sokáig. Debreczen, márczius 30. Megyeri Gyula.

* Gyászír. D e á k István polgártársunk kis leánya, a 8 éves J u l i s k a tegnapelőtt a toroklob áldozata lett. A kis halott temetése ma ment végbe nagy részvét mellett. — Nyugodjanak porai békében!

* A színhidőny vége nagyon közel van, végződni fog az 12 nap múlva s aztán megy a társulat Pozsonyba. Az érdekes heti műsor a következő: vasárnap: Csók on szer z e t t v ő l e g e n y ; bobózat; hűtfőn: A m i n i s t e r e l ő z s z o b á j á b a ; Az I b o l y a f a l ó (3 felvonás) és Ó s z i n a p s u g á r ; kedden: B u d a p e s t e n v i g j . 4 f e l v - b a n ; szerdán: N é z d m e g a z a n y j á t , v i g j . csütörtökön: K ö l c s ö n k é r t t e l e s e g , v i g j . M á s o l ó d r a m o l e t t , O r s z á g g y ű l é s i s z á l l á s v i g j . (Hétfőtől kezdve minden darabban Ujházy Ede ur fellépte.) Pénteken A n g o t o p e r e t t e . Szombaton: K o l d u s d i á k o p e r e t t e ; vasárnap: V e n k u p e c z n e p s z i n u m ; hűtfőn: U t o l s ó s z e r e l e m v i g j . ; kedden: u t o l s ó e l ő a d á s : F r o u - F r o u , K r e c s á n y i n é a s s z o n y j á v á r a .

* Hibajavítás. Lapunk mai mellékletén több idegen szó hibásan van közlve. Helyesen így olvasandók: „Nana“ helyett Nana, Robingo h. Robinyó, „Dupont“ helyett „Dupont“ sat.

* Nagy feltűnést keltett ma városunkban egy füzet, mely „Ezt kell elolvasni“ cím alatt jelent meg. A művecske egy városunkban ujonnan nyitott s nagy pártfogásnak örvendő üzletéről szól. Az olvasó kívánságát fokozandó, nem is szólnuk bővebben róla. Tessék azt elolvasni! Ajánljuk a közönség figyelmébe!

* Stájerországi tavasi aranyhal első küldeménye igen szép példányokban érkeztek Mendelovits Lajos üzletébe ajánljuk a közönség figyelmébe.

— E. Kovács Gyula ur utolsó fellepte es jutalomjátéka csütörtökön csaknem egészen színiig telt ház előtt folyt le. A közönség nagy

érdekkel nézte P e t ö f i egyetlen drámai művét, a kolozsvári előadás alkalmával oly nagy port felvert „Tigris és hiéna“ című szomorudjátékot. Ösmertették előlegesen, kimutatva, hogy az alakok telve vannak vad, sőt gyakran tulvad szenvedélyvel. B o r i c s így tigris, míg P r a d s z l a v a valóságos hiéna. Majdnem mindenkinek fektelen boszúvágy kinozza belsejét, de Sámson kivéve mindeniket enyhíti valamely más érzés.

Borics szeret valakit, nejét Juditot s e szerelem némi melegséget ad e rideg, nagyra-vágó s gonosz szívnek. Van egy rejték e szívből, mely szeret. Bár P r e d s z l a v a szintén szeretetre vágyik, a szeretetlenség teszi gonosztevévé; de nem teljesen romlottá. Ó maga így szól Sámsonh z magáról: „Szörnyeteg? ti tetteitek azzá.“ Majd másik fia, Saul holttestére borulva így kiált fel: „Oh, ő sem szeretett, senki sem szeret a világon.“ Ilona királyné boszuját épen a szeretet fegyverzi fel. Sámsonon nem találunk semmi enyhítőt. Fiát, Sault oly őrdögi cynissal szurja le, mintha ugyanakkor egy darab sűltbe szurná villáját. Maga ily vallomást tesz: „Mert gazember voltam, mi tagadás benne, nagy gazember“ stb. Szerencsére azonban egyéb tetteit nem ismerjük s így ez önvallomás nem teszi szemünk előtt oly szörnyűvé, mint tenné különben.

De ha a bűnös, a szörnyű alakok szeretni tudnak, szeretetet keresnek s részben ennek hiánya teszi őket szörnyökké; a többi főbb személyek majdnem elolvadnak a szerelemtől. Így Judit, így Milutin, így Saul és II. Béla csupa szeretetből allanak s ha nincs is elég alkalmuk kifejezni megokat, a hányzor csak előjönnek, egyébből sem igen beszélnek, Sault kivéve.

Valóságos szerető és szeretettni vágyó világ ez.

S e mellett minden lépten-nyomon a mindent tpró vad szenvedély, hányveti cynissm, őrdögi kajanság; mely borzasztó volna, ha oly arányban is lenne meggyőző, mint néha nyilatkozik.

Valljuk be, hogy Petőfi drámai műve, a dramaturgia merő szabályzataihoz nem igen alkalmazkodik s ez talán igazolás azok részére, kik tiltakoztak színe hozatalától. Részünkről i r o d a l o m t ö r t é n e t t i szempontból helyes eljők e m ű színe hozatalát; ezáltal Petőfi nagy szellemet nem látjuk egy szikrát sem megbántva.

K o v á c s (Saul) urnak fenyés alkalma nyitott a hős, szilaj jellemnek bemutatására s a hatóság szavalni valók érvényesítésére. Mellette kiemeljük K i s s n é (Ilona), Siposné (Predszlava) asszonyokat, továbbá A b o n y i , D i t r ó y é s P á l f i urak.

Ezzel Kovács ur vendégszereplései szép sikerrel véget értek.

Köszönetnyilvánítások.

Az István gőzmalom társulat mult 1883. évi nyerevényéből, a debreczeni jótékony nőegylet árvaháza javára 25 forintot adományozott, mely összeg — a közgyűlés jóváhagyása folytán — a társulat tek. igazgatósága által hozzám megküldvén: van szerencsém annak átvételét — a nőegylet és az árvek nevében, hálás köszönetem kifejezése mellett, nyilvánosan nyuztatni. Debreczen, 1884. márczius 29. Márton László, nőegyleti pénztárnok.

A debreczeni takarékpénztár, valamint az „István“ gőzmalom-társulat 20—20 forintot voltak szívesek egyesületünknek adományozni. Nyalelkü adományukert, fogadják egyesületünk nevében legmelegebb köszönetemet. Debreczen, 1884. márczius 29. Némethy Károly, jogász segélyző-egylet elnöke

Az „István“ gőzmalom társulat tek igazgatósága közgyűlésileg is megszavazott 20 frt adományt, kegyeskedett juttatni az iparos ifjuság betegsegélyző-egylet részére. Fogadja a tek. igazgatóság nemes adományáért és becses

pártfogásáért az egylet nevében nyilvánított hálás köszönetemet. Serli Ede, egyi. elnök.

Mindazon rokonok, ősmersők és jó barátok, a kik megboldogult édes apánk temetésén megjelenni kegyesek voltak, fejadják szív-ből jövő köszönetüket, Varga Lajos és családjá, Dr. Varga József.

A „debreczeni takarékpénztár“ tekintetes közgyűlése a debreczeni kereskedelmi iskola részére 50 frtot, a kereskedelmi iskolai segély-egylet részére 20 frtot és a debreczeni kereskedői koroda részére szinte 20 forintot kegyeskedett adományozni; fogadja ezen nemes lelkü adományáért a kereskedői testület nevében kifejezett hálás köszönetemet. Debreczen 1884. márczius 29-én. Szepessy Antal, testületi elnök.

Az „István gőzmalom társulat“ tekintetes igazgatósága közgyűlésileg megszavazott 25 frt adományt juttatott kezembbe, a jelenleg nagyon mostoha viszonyokkal küzdő Fröbel gyermekertnek; fogadja a tekintetes igazgatóság nagybecsü adományáért az egylet nevében köszönetemet. Kaszanyifky Szabó Teréz, alelnök.

Mindazon rokonok, barátok és ismerősök, kik felejtethetlen jó apósom, P a p p Sándor temetésénél megjelüven, részvétellel fájdalmainkat enyhítették, fogadják részvétökért ez uton köszönetemet. Kerekes Géza neje nevében is.

Hazánk s a külföld

— Panlay Ede, a nemzeti színház igazgatója, jegyet váltott A d o r j á n Berta kis asszonnyal. Adorján kisasszony férjhez menetele után a szüpadról megváltik.

Közgazdaság.

— Sertésvásár. K ö b á n y a , márcz. 27. (A „sertés-kereskedelmi csarnok“ távirati jelentése.) Nagy bevásárlások következtében az Az üzlet ismét megszilárdult. — Magyar urasági, öreg nehéz 52.—, fiatal nehéz 54.—, 54.50. frt közép 53.—, 54.—, könnyű 52.—, 53. Szedett nehéz 52.50,—, 53. közép 52.—, 52.50, könnyű 52.—, 53.—. — Romániai bakonyi, nehéz 54—54.50 átmeneti, közép 53.—, bakonyi könnyű 52.—, átmeneti, eredeti nehéz —, átmeneti közép —, átmeneti szerbiai nehéz —, 54 —, átmeneti közép 53.—, átmeneti könnyű 52—53 átmeneti, — hízó 1 1/2 éves elősulnyban 4/0 levonás-al —, 2 éves —, — Két éves —, 0reg. —, — Az árak hízalt sertéseknél páronként értendő. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőnek, páronként 3 arany vám fejében megterítettik.

Számrejtvény.

— Közli: N. Erzsike. 3. 13. 16. Senkissim szereti ezt. 11. 7. 5. 15. Közönséges fölélt. 17. 9. 19. 1. E nélkül nem élhetünk. 2. 5. 6. 8. 10. 14. Mostanában sokat emlegetett vá-roska a Tisza mellett. 14. 17. 18. 2. 5. Jótémény. 20. 4. 12. 7. 5. Férfi név. 1—20. Nevezetes magyar népdal kezdete. (Megfejtők neveit ezentul egyszerűen, szombaton közöljük s köztük érdekes könyvet sorolunk ki.) Jutalmat minden ho 1. és 15. napján adjuk ki.

Lapunk mult szombati talányának megfejtését beküldötték: P a l e s ó Olga, J. Sz. H o r v á t h Gyula, R. B. S. Eszti, K o v á c s Lajos, N a g y M a r i s k a , b. D i t f u r t n e (Pozsony.) A kitűzött jutalmat S. Eszti nyerte el.

Felelős szerkesztő: GASPÁR IMRE. Kizdó KUTASI IMRE

Advertisement for Szabó Lajos, Debreczenben, Rózsater. It features the text 'SZABÓ LAJOS Debreczenben, Rózsater ajánlja a nagyérdemű közönségnek TAVASZI és NYARI cikkekben nagy választásu raktárát: DIVATOS RUHA KELMÉK Fekete és szines ternok, kasmirok, kendők. GYÁSZ CZIKKEK szines perkál, kreton és szatinok. KITÜNŐ SZABÁSÚ FÉRFI INGEK vászonneműek, ágyterítők, fekete selyem kelmek, kendők. Jó minőségű kötő pamutok, ruhadiszek, gombok, cipkék, szalagok. NAPERNYŐK és ESERNYŐK. Jutányos szabott árak.'

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

budapesti cég, debreczeni fióküzletéből a következő cikkek ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe.

Vászon és kész fehérnemű.	DIVATÁRUK.	Szoba berendezési cikkek.
<p>Valódi rumburgi creas, hollandi, irhoni és széles lepedő vásznak.</p> <p>— Csikos és damast csinvatok. — Schroll-féle legjobb sifonok minden szélességben. —</p> <p>Asztalneműek.</p> <p>— Kávés terítékek. — Tálca-, szekrény-takarók. — Asztalfutók. — Zsebkendők. — Férfi-, női és gyermek</p> <p>kész fehérneműek,</p> <p>u. m. ing, lábbravaló, háló köntös, fésülködő, szoknya, harisnyák, lábtük.</p>	<p>A</p> <p>tavaszi és nyári idényre megérkeztek</p> <p>a legújabb divatu</p> <p>NŐI RUHA-SZÖVETEK</p> <p>finom fekete selyem kelmék,</p> <p>SURRAH, MERVEILLEUX SATIN DE LYON,</p> <p>továbbá a legszebb színes</p> <p>SELYEM RUHA-KELMÉK.</p>	<p>Csipke függönyök. — Jutta függönyök. — Nehéz szövet függönyök. — Turkesztán függönyök.</p> <p>Ágyeléaló szőnyegek. — Fal-szőnyegek. — Pamlag-szőnyegek. — Futó-szőnyegek.</p> <p>Crepe butorhuzatok. — Ripsz butorhuzatok. — Gobelin butorhuzatok. — Bourétt butorhuzatok. — Legújabb divatu butorhuzatok.</p> <p>Ágy- és asztal-takarók.</p> <p>Karton és rouge paplanok. — Cachemir paplanok. — Satin paplanok. — Selyem paplanok. — Atlas paplanok. — Pike és trico paplanok. — Gyapju paplanok.</p>

ANDRÉ és SZABÓ

piacz és Hatvan-utca sarkán.

Valódi francia és magyar arankamentes **Luczernát**, oberrdorfi és quedlinburgi **répa-magot**, valódi stájer vörösvirágú lóherét,

friss kerti vetemény-magvakat.

Mindenféle bel- és külföldi

TERMÉSZETES ÁSVÁNY-VIZEKET.

Magyar, angol és spanyol **BOROKAT.**

Mindennemű **sajtokat és halakat.** Olajba tört és por **festékeket** a legolcsóbb árak mellett ajánl

ANDRÉ és SZABÓ

Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

BOSZNAY J. cég

DEBRECZENBEN,

sajat ház, Czepléd-utca.

Dusan felszerelt női divat, kézmű és rövidáru raktárából ajánl

== tetemes árleszállítás mellett, ==
nagy mennyiségű sima és koczkás

tavaszi női ruha-kelméket,

kreton, batist, satin, jacouetteket

és rendkívüli olcsó árakért

napernyőket is.

Továbbá a legjobb minőségű fekete és színes ternók, színes és fekete selyem, satin merveilleux s ezekhez megfelelő, minden színben selyembársony, brocat, csipke és szalag dísz s ugyisintén kitűnő csabai vállfűzők

nagy választékban találhatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy nálam

szentelni való sonkák

az ünnepekre jutányos árban kaphatók; továbbá ide i friss zöld borsó, cártifol, hónapos retek, új burgonya és szép fejés saláták stb. kaphatók

ifj. Banki István

csemege-tízletében.

SESZTINA LAJOS

DEBRECZENBEN

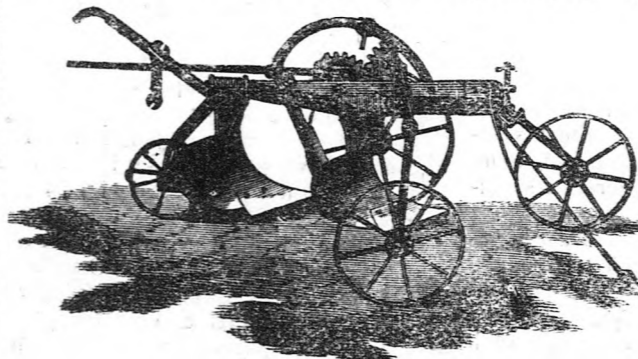
ajánl számos kiállításokon és versenyekenél kitüntetett

CLEYTON és SHUTTLEVORTH-féle,

valamint

SCHLICK-KRUMPACH-féle

két és három barázdás ekéket, sorvető- és szórvető gépeket,

csöves tengeri darálókat, tengeri morzsolókat, szecska- és répavágókat, konkolyozókat és gabona tisztító rostákat, előnyös árak mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Hirdetmény.

A „h. bősörményi részvénytársulati takarékpénztár“ részéről ezennel közzététetik, miszerint az intézet 778., 779., 780., 781., 782. számú részvényei, miután azokra a befizetés a kitűzött határidő alatt nem teljesített, megsemmisített s ezek helyett ugyancsak a fentebbi számok alatt új részvények bocsáttattak ki. A régi részvényesek minden az intézet irányában fennálló joga és kötelezettsége ennél fogva megszűnt.

Kelt H. Bősörmény, 1884. márczius 26.

Az igazgatóság.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

A munkás a

(Felsővasta Gáspár Imre, az

f. h. 23-án, vasár

IV.

A marseillaise. — Beranger

öt emelet. — Hugó

A „Marseillaise“.

Rouget de l'Isle

(Lill), a francia forrad

világra szóló dalához s

költőkkel foglalkozván,

szelid, szeretetreméltó p

Ki ne hallotta volna

Beranger) nagy nevé?

Beranger a legnagyobb

franciai Petőfije. A nép

kopott kabátjára — hisz

ves volt neki, midőn ke

Rajta van a szeretett

rajta soha érdemjel s

tőle „A vén kabát“ című

Mikor tettelek ki

Miniszterek előző

A munkás-dalok —

s általában a legtöbb

szavalmányok, mint enel

tette a szónoki lendület

vált népdalok dallamair

néhány könyvekkel átszót

Mintha rögtön, amint

volna a nép milliói kö

kapták és néhány nap a

és Franciaország szerte.

kontroll s itt minden ve

lában:

A franciaíruak

Dalát dalolt a vén

fényben, pompában usz

mar cserbe hagyja embe

Dal dalolt a munká

mutatta, hogy a szegény

isten, munkát kerülvé

voit „Az öt emelet

A házmaster leánya sz

szint született, de a

legszebb, első emeleti s

mára. Az urfi meghalt,

már csak a második e

nálta meg. De a vén gr

már a 3-ik emeletre ker

tott angolt, táncmestert

bocsá! — eibolondított

eljutott a negyedik —

jal az ötödik emeletre s

mind az öt emeleten . .

Beranger igaz

költő járul: Hugó V

század egyik legnagyobb

francia parlamentben a

gyelmezése dolgában. A

gadott s általános kegye

— ugymond — minden

tárai tulajdonságú nép-ár

nyomorult zsarnok kirá

*) Ford. Szász K.

*) Ford. Szász K.

A k

Tisztelettel értesít

felek minden leh

SIRE

a mely sok év

ujjonnan

szereltem föl s i

vező helyzetben

áron szolgálha

mind a vidé

egy

helyben, kis vára

Mindkét r

vörös és szürke g

ke, ugyisintén fe

SIREMI

mindenféle alakba

A s

jutányos árért tel

pai nyelven finom

Régi sirköv

lom. Sirközegélye

családi,

vése és aranyoz

Gyors és p

sért a felelősséget

A t. közön

máért legmélyebb

becsü bizalmát.

Teljes tiszt

A munkás a költészetben.

(Felsővásta Gáspár Imre, az iparos-kör felolvasó ülésén, f. h. 23-án, vasárnap délután.)

IV.

A marsellaise. — Beranger. A vén kabát. Az öt emelet. — Hugó Viktor. — Zola.

A „Marsellaise“-hoz (olv. Marszeiléz), Rouget de l'Isle-nek (olv. Ruzsé dó Lill), a francia forradalom számára alkotott világra szóló dalához sietünk, de a francia költőkkel foglalkozván, keressünk inkább egy szelíd, szeretetreméltó panaszkodót.

Ki ne hallotta volna Béranger (olv. Beranzsé) nagy nevét?

Beranger a legnagyobb francia költő, a francziák Petőfije. A nép gyermeke, a ki büszke kopott kabátjára — hiszen akkor is oly kedves volt neki, midőn kereményéből vásárolta! Rajta van a szeretett kéz varása. Nem volt rajta soha érdemjel s annyi önérettel kérdi tőle „A vén kabát“ című költeményében, hogy Mikor tettek ki a megvételnek, Miniszterek előszobáiban? *)

A munkás-dalok — kivált az angolnál — általában a legtöbb szabadság-dal, inkább szavalmányok, mint énekek, Beranger megvettette a szónoki lendületet; költeményeit kedvelt népdalok dallamaira, könnyed, vig, vagy néha könyekkel átszótt derű hangján énekelte. Mintha rögtön, amint megírta, oda vetette volna a nép milliói közé s a papírlapot felkapták és néhány nap alatt dalolták Párisban és Franciaország szerte. Dalt dalolt a vén rókántról s itt minden verszak így végződik dalában:

A francziákak tisztelet! **)

Dalt dalolt a vén koldusóról, ki valaha fényben, pompában uszott, de a bűn csakhamar cserbe hagyja embereit.

Dal dalolt a munka méltóságáról s megmutatta, hogy a szegény ember munkálva felisten, munkát kerülve silány here. Hogy is volt „Az öt emelet története“? *) A házmeester leánya szerepel benne, ki földszint született, de a gazdag urfi szerelme a legszebb, első emeleti szállást bérelte ki számára. Az urfi meghalt, jött egy vén gróf, a ki már csak a második emeleti szállásával kínálta meg. De a vén gróf is elment s ő maga már a 3-ik emeletre került, melyben boldogított angol, táncmestert, bankárt és — uram bocsá! — elboldogított egy papot is. Végre eljutott a negyedik — és aztán öszlő hajjai az ötödik emeletre s most söpörget erősen mind az öt emeleten . . .

Beranger igaz poeziséhez egy nagy költő járul: Hugó Viktor (olv. Ugo), e század egyik legnagyobb szíve, Vita foly a francia parlamentben a kommunisták megkegyelmezése dolgában. A nagy költő tollat ragadott s általános kegyelmet kért. „Szánandó, — ugymond — minden vétkes, szánandó a határain túlcsapongó nép-árdás és szánandó a nyomorult zsarnok királyok. Mintegy cserét

*) *) Ford. Szász K.
**) Ford. Rész M.
***) Ford. Szász K.

ígér tehát, irgalmazzatok a népnek s a költő irgalmaz a királyoknak.*

Igy szól e műveiben: Gondolkoztok-e a nagy orosz cázáról? Gondolkoztok a római caesarról? Egy fekete zorus, melytől minden retteg . . .

Miről is álmodik a zultán? szól ő tovább: „Látom, egy gyöngy fénye lebegtetni káftánját, homályos fásorok paradicsomát képzelet látni, kéjre ingerlő fűrdőket, madarakat, virágokat; bájos nőket az üvegajtón át, mely a folyosóból nyílik, turbánján arany szarvu hold díszlik; ez az az égi test, mely enyészik és örülté tészen. Hatalma egy halálvirágu meleg-ágy; ő a menyekbe is tengert lát; kinző eszméi hallgatásra intik. Mint a szikla, melyre sarat hánynak. És jögarát ragadván, bányát őli meg azzal, csak-hogy győztes legyen. Trónja virágozzék, városa romhalmaz és e szánandó embernek kivágták a szívét, száz fehér és fekete szörny őrzí sötét lakát . . .! Vagy képzelhető-e sulyosabb vád, a század szellemének ítélőszéke elé terjesztve, mint mikor a költő rátámad a könyvtárat, az emberi szellem e kincsalmazát lángaborított kommunisztára:

„Ebben van a tudás, A szabadság, a jog, erényes haladás S az ész, mely a vakág homályán átragyog S te ezt lerombolád! *)

A munkás váliat von s röviden adja elő szivrázó melegséget, csak annyit mondva, hogy . . . olvasni nem tudok! . . . vagy a „szegényekért“ című gyönyörű imája, melyben irgalomra, adakozásra szólítja fel a dus emberiséget s kéreésének pártfogóját a legjobbat a megváltót hívja fel:

Adjatok! az Isten-ember hogy saressen, Hogy a sátán legyőzve lehessen, Hogy házatok tája békés, csöndes legyen! Adjatok, hogy midőn át majd végőrtök, Bűnös lelketekért kéro imádságot Mondjon, a hatalmas koldus fönn az égen! **)

Hugó Viktor iskolájához tartozik a francia költészetnek magát „munkás-dalok soknak“ **) nevező csoportja, élen a Lerou, Robinéau és Dupout (olv. Lőrő, Robinéau és Dupón), gyűlölettel dühvel éltek költők, kikhez — szerencsére — a melyebb magv. La chambre andie (olv. Lasánbódi) csatlakozik, ki a mese alakjában önti ki érzelmeit. E gyönyörű mesékből bemutatunk kétőt. Az egyik — „A felhő és a virág“ — a francia munkások helyzetén való várvárt segély késeedelmet látszik parancsolni s így hangzik:

Forró a nyár. Hervadt virág Sebes felhőt vonulni látja. Sobajt: Egy csöppet adj s tovább, Szállhatsz el, idegen világba! Egy csöppet kérem életemet!! De az felel: „El-el. Sürgős a dolgom, nem lehet!“

A felhő száll, vár a virág, Mig kielehelte csöpp lelkét ő. A felhő megjön — harmatát! Ieontja, amde immár késő! Siratja . . . csak-hogy így vagyunk,

*) Ford. Szász K.
**) Ford. Rész M.
***) „Chansonerie des omvriers“.

Vele maguk: „Kápunk Segélyt ha egyszer megh lunk!“ *) A másik a nép fának edzett erejét állítja szembe az uri elpuhultsággal.

A fa és a szén.

Tegnap még zöldelt a kandelóban Hamvad ma egy fenyő-nyaláb. Ugy meg-nyög, meg-jajgat valóban, Megszánád hogy ha hallanád! Egy szendaráb megújja végre, S szól „mit pityergesz?“ „Oh, az égrel! Nem látod? Minden izem ég!“ S szól az „A kint először érzed, Engem megtanított az élet Némán, szó nélkül túrni — régl!“ **)

„Említjük végül Zolát, ki „Emberirtó“ és „Naua“ cz. regényeiben borzasztó színekkel festi le a munkás osztály bűneivel járó erkölcsi és fizikai kárthatat. Nem tudjuk azonban, hogy e regények olvasása hatása nem ér-e fel ama bűnök némelyikével?

Schiller. „Dal a harangról“. — Herwegh és Freiligrath. — Munkás szövetség-dala. A szegény Liza.

A kedélyeseknek nevezett németekhez értünk és a német munkás-dal csakugyan bölcs és józan volna, ha mindenik viszhangozná azokat a gyönyörű elveket, a melyeket egy nagy német költő, Schiller dalolt, „Dal a harangról!“ című dalában. ***)

A harang fogadni szokta néhol a születő csecsemőt, kisérte a nászrakelő ifjakat s szivűnkhez szól este, reggel, dében és az jelenti nekünk a forradalmakat, vagy az elemek pusztításait. Midőn tehát Schiller oly eszmekört keresett, a melyhez fűzve megénekelhette az élet minden viszonyát, a harangot választotta s alkalmasabb tárgyat már nem is találhatott volna. A bölcs mester állott munkásainak körében s mielőtt a harang öntésébe kezdene, addig a míg először csendül meg a toronyban; mely bölcsességgel és mely érzéssel mondja el oktatásait! Mert — ugymond —

Ha sok kéz nagy munkába fád, A bölcs szó akkor van helyén! És ahol az serényen árad, A munka ott készerte men! Fontoljuk éber figyelemmel Mit létre két karunk hozott. Mert az ember földise épen Er telme s arra adatott, Hogy azt érezze is szívében, Mit létre karjával hozott!

Íme a mint a mester, a minőt a nagy költő azért teremtett, hogy megkiváujuk s keresve keressük az életben is. És át vezet Schiller az érzések és hangulatok minden lépésőjén. Ifjuságunk szelid emlékeit tárja élénk, felsőhajtvá:

Oh bár csak örökké zöldsene Az ifju szív első szerelme! Figyelmeztet arra, hogy „rövid az öröm, hosszú a bu“ s hogy

A szenvedély száll, A családás marad . . . Azután a harang bus kongása közt vezet el a jó anya, a jó házino sirjához; halljuk, hogy kong a vészharang, midőn vagyunkat

*) *) Ford. Gáspár I.
**) Ford. Gáspár I. (Onálló fűzetben is megjelent; ára 30 kr.

tűz, a gyilkoló elemek e legremítőbbike emészti, majd meg a forradalmak felett kongatja meg s a fékét vesztett csöcselékre mutatva hangoztatja, hogy

Felkölti bár alvó orosz lányt, A tigris torka vészhelye, Hanem a rémek-réme mégis — Maga az ember stévelye!

De a borzadályok után kibeköltünk. A költő himnuszt zeng a polgárisultságról. Így szól:

Ren d! mit áld e földi hon, Melynek hordjuk kötelekt Baszken, bátran, szabadon! A vadonlakót, ki lelkét Nem tudá — te szivadt, már most, Épít szent szavára város! Bévezetted a kunyhóba Ott vezetted széphe, jóba S a jó legjavát teremtéd, A hon lángoló cserelmét!

Ez a legbölcsőbb, legjózanabb valódi munkás költészet. méltó arra, hogy mindenki szeresse, ismerje.

Hazem a modern viszonyok, modern társadalmi helyzet más költőket teremtettek. A német munkás-poezisz zordonabb és fektelenebb a többinél s alig van néhány alakja, kik a valódi nagyságig emelkednek fel. Ilyen mégis Herwegh György, a specialis munkás-költő, a modern társadalmi legnagyobb költője. Mellette Freiligrathot, ezen inkább általános politikai, költőt forradalmárt, ki azonban szépen fordította németre ez irányú más nyelvű költőt is.

Herwegh, mint az itt elősorolt költők általában, e század legutóbbi évtizedeiben zengte dalait, született 1817 ben, május hó 31-ikén, Stuttgartban. Szegény sorsban született, nélkülözött s mint katona nem egyszer szenvedett börtönt is. „Egy élő dala!“ című kötetét 1841-ben, tehát akkor adta ki, midőn a pár év múlva kitört forradalmak már mintegy ott függnek a levegőben. Hatalmas, merész szabadság dalok voltak ezek; né mely szavuk ugy csap le, mint a pörly az ölőre. Erő és hev van minden sorában; maga zengi egy helyen:

Oh mért nem lettem Sámson, álva Oszlop előtt! Ökölél, a melytől taláva Minden ledől! . . . S a romok tetején Mért nem kiálthatok rajongra A zsarnokra! Ezt mertem éni!

Német költő volt, de mint minden nagy szellem, mégis az egész világ. Leghíresebb műve Herweghnek „Munkás szövetség dala“ című vers*) mely ha a mi szerencsésőbb viszonyaink között tulerőnek s határozottan szocialisztikus versnek is látszik; értéke mégis tagadhatatlan. Ebben zengte ő a munkás népnek:

Üs merd meg a hatalmadat! Vesz teg áll minden kerek, Ha a parancs szót mered! Elápadnak a gazok Ha a békéd feloldozod Zugsu sjud az ekét S szólsz: a tárésból elég!

*) Ford. Gáspár I.

A kegyeletes érzülethez!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a kegyeletes gyászoló felek minden lehető kivánalmának pontos és gyors kielégítése céljából

SIREMLÉKKŐ-RAKTÁRAMAT

(piacz utca, Vecsey-ház)

a mely sok év óta a t. megrendelők óhajait teljesen kielégítette,

ujjonnan a legválogatottabb SIREMLÉKEKKEL

szeltem föl s üzleti előnyös összeköttetéseimmél fogva abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy raktáramból minden darabot gyári áron szolgálhatok ki. Egyuttal tudatom, hogy mind a helybéli, mind a vidéki nagydémű közönség kényelme tekintetéből

egy másik raktárt is nyitottam

helyben, kis várad utcai 2102. szám alatti saját házammal, a vasuti indóház közelében.

Mindkét raktáramban gyári áron kaphatók s megrendelhetők: vörös és szürke gránit, apró szemcséjű fekete szyenith világos és szürke, ugyszintén fekete és vörös márvány

SIREMLÉKEK és SIRKERESZTEK

mindenfélé alakban, 15 frttól fölfelé. bármily nagyságban.

A siremlékek felállítását, ugy helyben, mint a vidéken, jutányos árért teljesitem, valamint a siriratok metszését bármely európai nyelven finom aranyozással vagy különböző színekkel eszközölöm. Régi sirkövek újítását, új betűk vésését s aranyozását elláalom. Sirköszegélyek és vasrácsok,

családi, nemesi czimerek és sirdiszítések

vésése és aranyozása nálam olcsó árért megrendelhetők. Gyors és pontos kiszolgáltatásért, ugy a vidékre való szállításért a felelősséget magamra vállalom.

A t. közönségnek tüzletem iránti elismeréséért s eddigi bizalmáért legmélyebb köszönetemet nyilvánítom s továbbra is kérem nagybecsű bizalmát.

Teljes tisztelettel. Debreczenben, 1884.

BOROS SÁNDOR,
siremlékkő-raktár tulajdonos.

DREHER ANTAL-féle PALACZK-SEREK

valódiságuk és hamisítatlanságuk jótállása mellett

Dietrich és Gottschlignál Budapestén,

vagy DREHER A. serfőzdejében Kőbányán

rendelhetők meg.

Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségű reservált kivitelű ser jó eszközésbe. Bővebb árjegyzéket bárholva ingyen és bérmentve küldünk.

Ismét eladókat vételökhöz mértén a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Ez alkalommal bírák vagyunk egyuttal megemlíteni, miszerint mi távolabbi helyekre történő megbízásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van uton, vagy azon esetben, ha a ser, raktárra vétetik s csak lassanként árusítatik el, kivánatna mi

különleges serekkel

szolgálhatunk, melyeket különben csak tengerentúli küldeményeknél, hol a szállítás maga 3-4 hét ves igénybe, — használunk. Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb színekkel, de különösen tartalomduságuk folytán lényegesen nagyobb kielégítést okoznak, polackokként csak 1 és fél krajczárral számítunk drágábban, tartósságuk és tisztaságukért félelmettel talávalva. Magától értődik, hogy ezen különleges serek a legfőbb idősáokban sem, nem csak nem lesnek zavarosak, hanem eredeti tisztaságukat és zamataikat félelmettel elmulatva is megtartják.

Harsányi István

asztalos.

Ajánlja jól és dusan berendezett

ASZTALOS ÜZLETÉT,

mindennemű asztalos munkák u. n.

koczkapadozat deszkáit,

melyek raktáron készletben tartatnak, pontos és jutányos áron elkészítésére.

Üzlethelyiség: Czegléd-utca, 2577. sz. a.

JOS
H-fele.
II-főle
vavető gépeket.
tengeri dará-
tengeri mor-
kat. szecska- és
ágókat, konkó-
kat és gabona
rostákat, elő-
árak mellett.
ek
részéről ezennel
782. számú részvé-
em teljesítettett, —
nok alatt új rész-
intézet irányában
gazgatóság.

DEBRECZENBEN EGYEDÜL HOLVAY GYULÁNÁL

a nagytemplom közelében.

A legtökéletesebb, minden világiállításokon a legnagyobb érkekkel jutalmazott eredeti varrógépek rendelkeznek. Másnemű varrógép-kereskedőknek helyben azon gyárak, melyeknek eredeti varrógépeit csak én nállam kaphatók elárúsítás végett semmi áron nem adatnak és mások által e gyárak visszaéléseivel kereskedésbe hozott varrógépek csak utánzott, legyen az ázsiai készítmény is és nem oly eredetiek, mint a központi varrógép-raktáromban kaphatók.

A varrógépek eladása házalók és ügynökök nélkül történik, mint jó varrógépnek ilyesmire szükség nincs.

GYÓGYJELENTESEK

Magyarországból

az egyedüli valódi HOFF JANOS-féle malátakivonati egészségi sör, a maláta-egészségi chokoládé és mell-maláta-cukorkák felől, köhögés-, mell-betegség-, testi gyengeség-, vérszegénység-, gyomor-bajnál és minden betegségből való fellábbalásnál.

STATISZTIKA

A betegségek, melyekben a malátagyártmányok, Hoff János rendszere használtak, a következők: köhögés, légző szervek csusza, tüdővészkr, altest bajok, hámrhoid, elerőtlenedés, hagymáz, vérszegénység, emésztési nehézségek. — Használt gyártmányok: maláta-kivonati-egészségi-sör, maláta-ohokoládé, koncentrált maláta-kivonat, mell-maláta-cukorkák. Valamennyi Hoff János rendszere szerint.

Alapítási év: 1847. — 59 kitüntetés. — Több mint egy millió köszönőirat. — A Hoff János-féle maláta-gyógytárszer eladása minden művelt államban. 27.000 elárúsító helyen ezközöltetik, ebből esik Nyugat-Európára 12.000, Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 ujság. Fennáll Berlinben 1859. óta. Bécsben és Budapesten 1861. óta.

A valódi maláta-gyógytár-készítmények egyedüli feltalálója és készítőjének, Európá leg több fejedelméi csász. kir. udvari szállítója

Hoff János

cs. kir. udvari szállító urnak, kir. kereskedelmi tanácsosnak, — az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas rendek lovagjának: Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Rátörökodom az ön jeles malátakivonatából, mely rém néve annyira gyógyhatású, ismét egy csekély mennyiséget rendelni és pedig 13 palack malátasört és egy kiló I-a-s rendű csokoládé. Vilián y, 1884. január 11-én.

Schuszer Jozefina.

Kérek 6 palack malátasört és 3 font I-a-s rendű csokoládé részemre küldeni. Nagymérvű bukomorságban szenvedek. A csokoládéból mintegy 40 fontot fogyasztottam már el, mert engem igen jól táplál. Míg 1881-ben személyesen látogattam meg az ön béczi raktárát, már akkor is megdöbbentem az ön készítményeit. És most 1884 január 6-án, gyógykezelő bírve orvosom Dr. Leidesdorff tanár, udvari tanácsos az ön malátasört ajánlotta. S a d., (Magyarország) 1884. január 11-én.

Dr. Kugler Lipót, kerti orvos és Baranyamegye tiszt. főorvosa.

Tekintetes ur!

Sziveskedjek az ön jeles Hoff János-féle malátakivonati söréből részemre küldeni. Felső-Stannitz, 1884. január 1-én. Bukov

Joan Ritter v. Bejan.

Kérem, sziveskedjek az ön Hoff János-féle mell-maláta-cukorkáiból minél előbb küldeni. E cukorkák igen jóknak találtnk és edzt óhajuk követően öntől hozatni. Lőcs, 1884. január 2-án.

Kray Miksa.

Árak: Maláta-kivonati egészségi sör, 10 palack 7 frt 26 kr., 28 palack 14 frt 60 kr., 58 palack 30 frt., fél kiló maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr., egynegyed I. frt 30 kr., egy nyolcad kiló 70 kr., II. fél kiló I. frt 60 kr., negyed kiló 30 kr., egy nyolcad kiló 50 kr., III. fél kiló I. frt., egy negyed kiló 60 kr., egy nyolcad kiló 35 kr. Maláta-cukorkák egy zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat egy üvegcse I. frt 12 kr., kisebb 70 kr. Gyomrek lékek árak: Maláta-cukorkák 80 és 20 kr. Maláta-növény-szappan 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb megrendelmél maláta-cukorkák két papírban vannak. Vételnél csak ilyenek kérendők. 11 palackon felül Budapestre bérmentre házhoz szállítunk.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Rickl J. Z. Geréby Fülöp, (továbbá Nyiregyháza. Korányi Imre gyógyss. Nagy-Várad: Janky Antal, Nagy-Karoly: Ujházy István. Kaufmann Jakab. N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: Örv. Vesz: Samuel. Hajdu-Böszörmény: Lengyel László, valamint minden rendszeres gyógytárban.

Az idemellékelt rajz szerint még eladandó:

8766 db valódi Washington remontoir óra 9 frt 78 krval és 3967 db valódi sveitzi óra 4 frt 85 krval.

Urak és hölgyeknek megfelelő nagyságban.

Ezen órák mind másodpercnyi pontossággal vannak szabályozva Számlepleik éjjel magoktól világítanak úgy, hogy bármikor gyertya nélkül is meglehet látni hány az óra.

Egy 14 karatos valódi, hivatalosan megpróbált női arany remontoir óra, ezélt 75 frt, most csak 28 frtba kerül; nagy férfi remontoir aranyóra ezélt 99 frt, most csak 35 frt, 13 latos ezüstből, hivatalosan megpróbálva megaranyozva igen finom hölgyeknek, ezélt 80 frt, most csak 14 frt, urak számára ezélt 25 frt, most csak 12 frt 50 kr. Valódi genti ezüst órák aranyozott kopénnyel, ezélt 15 frt, most csak 8 frt 50 kr.; valódi szabadalmazott Washington remontoir órák ezélt 36 frt, most csak 9 frt 78 kr. Geni horgonyórák 17 köre járók valódi ezüst órákkal vagy double arany kopénnyel, szabadalmazott nikkal művel, szabályozva, a legmegbízhatóbb pontos járással ezélt 22 frt, most csak 8 frt 75 kr.; igen finom sveitzi óra a legdiszesebb kiállítással, horgony művel, ezélt 15 frt, most csak 4 frt 85 kr.

teljesen ingyen ajándékba kap

raktárunkból 1 pár női fülbevalót 14 karatos aranyból ja csász. kir. fémjelző hivatal által megpróbálva, valódi koral vagy gyönggyel vagy 1 mellitát a legfinomabb vésésel, 1 medalliont csinos kivitelben, 1 drb valódi simit brillant gyárt, 2 darab mell- és kőszelgomb készletet ezüst nikkalból, a legfinomabb gépréséssel, 1 darab óraláncot a legfinomabb Doubl aranyból medallionnal együtt 12 finom pikaus párisi fényképpel vagy György tallérral, 1 darab finom tájképi szivarszívót borostyán kövel finom vésés vagy faragott alakokkal, tokozán, két darab albumt egyik 50 darab fényképre, a másik 234 drb különféle pipere fénykézi cizkét tartalmazó.

Fénykép album, nagy negyedrét alak a legelőbbrendű, valódi geni zeneművel két darabot játszó, egyedüli eladás 7 frt 53 kr. mellékletű a fest előszámlált órákhoz csak 6 frt-tal több. Minden óránál öt évi jótállás nyujtatik, a tetszésnek meg nem felelők órákhoz csak 6 frt-tal több. Kicsoróltatnak, s e szerint egy rendelés sem jár semmi kockázattal.

Megküldehetik minden nap, kivéve a húsvéti pünkösti és a karácsonyi keresztényünnepeinket. Czim: Uhren-Allianz aus Genf. Bécs, I. Adlergasse 1.

Jegyzet: A dicserőiratok mindenkor köszönettel fogadtatnak, de nyilvánosság elé már nem bocsájtatnak.

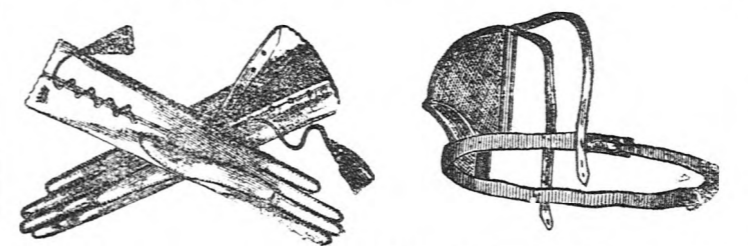
Ruganyos felkötők 2 frt 10 kr 4 frt 50 krig.

Mután a véletlen szerencse kedvezett, egy igen olcsó s a mellett kitűnő finom bőrányaggal rendelkező gyárral megismerkednem, a nagyérdemű közönség érdekében üzietemet úgy szereltem fel, hogy bárki izlésének és igényének tökéletesen megfeleljen.

Ennélfogva bátorokodom a n. é. közönség figyelmét felhívni, miszerint újlag felszerelt

KEZTYŰS-ÜZLETEMET (KISTEMPLOM BAZÁR-ÉPÜLET)

a legkitűnőbb jó minőségű, saját gyártmányú ezikkkel berendeztem, a melyek a helybeli piacon a legutányosabban egyedül csak nálam vagy tölem szerezhetők meg.

Az árak egyenlők a glace, mosó szarvasbőr vagy katonatiszti keztüknel. Továbbá ajánlom a nálam készült ruganyos és az ugynevezett ruganyos SZERVKÖTŐMET is, melyek nem tetszés esetén visszacserelethetnek; ugyszintén ajánlom a legjobb és legalkalmasabb SZUSZPENZORIUMOKAT, különféle mustrákban és nagyságokban, melyekből mindig nagy készlettel rendelkezem, ajánlom minden a keztükységhez tartozó ezikket elkészítést a legugyobb pontossággal. — A szervkötők megrendelésénél a derékosság szükségelitetik és annak kijelentése kéreltik, hogy jobboldalra vagy baloldalra kívántatik-e?

Pestieknek sokkal olcsóbb és jobb készíthető, nálam megrendelhető szarvasbőr-nadrág, lepedő, párna, és tő-párna, sipka-béles 80 kr. Szarvasbőr-nadrág-festést, mosást, ugyszintén keztük-mosást és tisztítást elvállalok.

Üzietemben tartok érfi- és gyermek számára való nadrágtartót, női fecskeendő, ket, fűfecskeendő, méhparecset és mindenféle harisnyakötőt bőr- és gyémántból; ugyszintén nálam kaphatók: a legjobb szeplő kenőcs, egy tégi 50 kr. Halott fekete férfi és női keztüköt nagyválasztékban tartok, ugyszinté báli férfi és női keztüköt készletben kaphatók és megrendelhetők, melyet a legrovidebb idő alatt elkészítek.

Mindezeknél fogva a n. é. közönség becses figyelmét kérem és melegen pártfogásáért eszedezem.

NAGY ANDRÁS, keztük-gyáros.

Szarvasbőr nadrág 18 forinttól 35 forintig.

Vetemény-mag.

Virág-, zöldség- és gazd. magvak

biztos jóminőségben

és lehető jutányos ár mellett kaphatók

Gaszner Károly

fűszerkereskedésében, DEBRECZENBEN.

Advertisement for Szalma és nemez kalapok (straw and felt hats) and végeladás (clearance sale) by BAUM MIKSA, featuring various hat styles and promotional text.

XV évfolyam. Képfestési árak: Helyben és postán küldve... Egyes azám 5 kr. Képfestési helyben: FELREGDI K. LAJOS és UJ. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadók: JAKS GILBERT, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Világos h... (r. e.) Nappal vil... helyzet, melyben benn... a küszöbön levő képv... mely helyzetnek mérlege... reése kell, hogy vezérel... e választások alatt. E... tóztunk — most már... kozhatunk. Következik az Aus... szerződés megújítása va... állapotok fennmaradása... kedését, hazánk gyarm... állandósítását s a csak... hető államtöniköt jelent... elvetése, az önálló mag... dig egyetlen képzeltét... tünk anyagi viszonyainak... tené a nemzet felvirulás... rom alól való szabadulás... egy anyagilag is rend... Magyarország aligha jöh... helyzetbe, hogy biztos... a Bécsét foglalkoztató... képzetek megvalósítására... körök gyámolító szeretet... manýra teríti hatalmas pe... hatalomvágya s egész ed... séget nyujt arra nézve, h... meluk-sereg segítségével... ország legyen vesztes e... siban. És ezt mélyen ér... Hiszen az épen most szö... gyűlési ipar-vita folyam... bár eddig is két-három... irtóztató magyar nyelv... szál-hasogatásait, nem... minthogy nekik nem k... v a mterület. Én ist... hát? Azok a kicsinyes... ket — megjedvén az... ellen-mozgalmától —... előlegesen foglalkozott k... ság eszközölt? Milyen ele... a különöben fontos k... hozatala is, mikor a főd... zet lét- nem-létének ala... önálló vánterület... Ausztria érdekében! Mint... féltő gazda berohan az... zavarában egy dunnát, a... semmit kap fel s azt m... vagyon helyett! De ha... csak ne kellene granuv... azt az elenyészőleg cseké... ben ezen kormány révén... ne kellene hinnünk, hogy... ismeri fondor hadművele... javaslat előtt tudta már, a... mennyire fognak felzúdulu... fog engedni kedükért a... hogy elterelje figyelmüket... alapról, csakhogy itt is... az ő régi furfangja: cseké... kért elsuvasztani a nag... Mint a delegációban szo... niszter néhány szövezer... kérni, mint a mennyit k... kormány egyebet követel... ismeretét! Boldog Isten!... kára következő gazdasági... lásoknál valóságos hazaárul... kormányt egyebet követel... álló vánterületet s mivel e... tikájának hajójából már a... vajjon milyen lesz az e... kiegyezés? De nem szabad, hogy... erőtlenjes, népies közmondás... a hájat. Ideje, hogy a... vezetett nemzet szemérl... a burók s az elrémült... a melytől már csak is a... sok egyetlen lépése válas... Tiszától, az örv... megteremtőjétől. kód s két-három... lenzék vehesse át